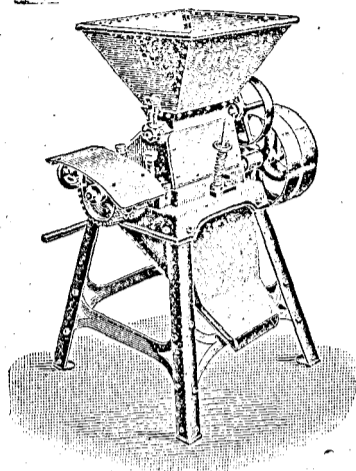
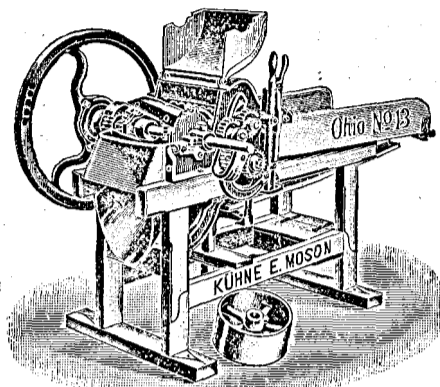

„KÜHNE“ MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁR R.-T. MOSONBAN

elismert gondos kivitelben szállit szecskavágó gépeket, répavágókat, darálókat, takarmány-füllesztőket, „TORNADO“ kukoriczszártépőket, morzsolókat, tejgazdasági felszereléseket, teljes takarmánykamra-berendezéseket.

1672

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körut 57/a.

Fiókraktárak: Debreczen és Temesvár.

Törlesztő kölcsönök.

Előnyös feltételek.

Teljes 100-as érfolyam.

Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank

Részvénytársaságnál

Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók föld-birtokok és városi bérházakra.

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv. — Bérházaknál a telekkönyv, házbéradó vallomás hitelesítve és az épület vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsönöknél számíttatik, kisebbeknél az eljárás díjmentes. — Ügynökök közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az

Igazgatóság.

Hivatalos órák d. e. 9—1 óráig.

1501

Gyors és olcsó lebonyolítás.

Eladó vetőgépek,

2132

(Alkalmi eladás!)

11, 13 és 15 sorosak

egészen ujan,

a legjobb gyárból eladók

magas engedménnyel!

Megtekinthetők: Kolozsvárt, Attila-utca 8. sz. a.

Bővebbet: lapunk kiadóhivatalában.

ELADÓ

egy kiválóan szép és erős, fajtiszta, nagynövésű, egyéves, bronzvörös

Tamworth kan

és eredeti fajtiszta

Berkshirei 3 hónapos koca-malacok

2185

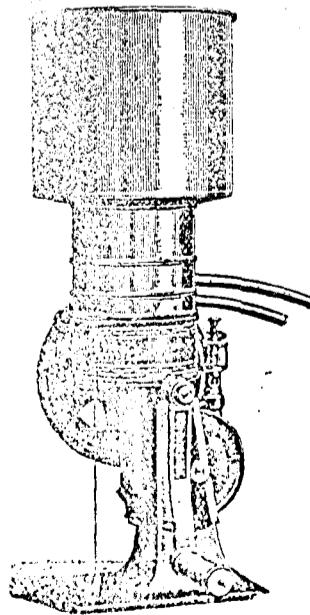
Cím a kiadóban.

Alfa Separator r. t., tejgazdasági gépgyár

Budapesten, VI. Lomb-u. 11.

1908. évi mintájú

Alfa Separator

a legújabb és legtökéletesebb fölöző-gép. Kérjen prospektust.

Gyárunk előállítja az összes tejgazdasági gépeket és eszközöket, berendez teljes tejelepeket. Mindig friss oltóanyag! 1018

Több mint 700 első díj!

Árjegyzék, költségvetés díjtalan.

Szivattyúk és Mérlegek

különleges gyár

Garvenswerke,

Wien, II., Handelsquai No 130.

Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse 6.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.

Alakult 1900.

Biztosítéki alap

Alapítványok a kormány hozzájárulá-	1,970.340.— K.
sával	764.760.16 "
Tartalékok	"
Összesen:	2,735.104.16 "

1901. évi fölösleg	90.349.— K.
1902. " " "	59.782.26 "
1903. " " "	109.331.73 "
1904. " " "	72.438.73 "
1905. " " "	61.730.60 "
1906. " " "	39.243.65 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjviszatérítésben részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjviszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjviszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjviszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adták fel biztosításukat 5% engedményben részeltettek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványnyal és félévilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

1013

az igazgatóság.

Marosvásárhelytől 6 kilométer távolságra fekvő, országút mellett, egy tagban álló, 54 kat. hold

jó minőségű

BIRTOK

lakházzal, gazdasági épületekkel, felszereléssel, marhákkal, lovakkal, 80 szekér takarmányrépával és kellő takarmánnyal, szabad kézből eladó.

Tejgazdaságnak igen alkalmas.

Erdeklődőknek e lap kiadóhivatala a tulajdonos nevét, kinél a feltételek megtudhatók, megmondja. 2226

RÓTH TESTVÉREK

• medgyesi •

szőlőoltványtelepét

a t. c. közönség figyelmébe ajánljuk.

Mindenki, aki első osztályu, szép, peronosporamentes szőlőoltványokat megvenni szándékoszik, sziveskedjék árjegyzéket

■ ■ ■ kérni. ■ ■ ■

2227

A magyar gazdasági irodalomban nagy sikert elért szakmunka:

„A sertés Magyarországon“

IRTA:

enesei DORNER BÉLA
székelyföldi minist. kirend. megbizott.

32 iv 74 kiváló képpel. — Ára 7.20 korona.

Sertésenyésztőknek, hizlalóknak, kereskedőknek, **tejszövetkezeteknek** nélkülözhetetlen.

Kapható

minden előkelőbb könyvkereskedésben és

zabolai Székely Dénesnél Székelyudvarhelyen. 2225

Egy 36 éves családos

gazdatiszt

január 1-ére állást keres.

A gazdaság minden ágazatában kellő jártassággal bír, józan életű, megbízható, szorgalmas egyén, nem nagy igényű. A gazdaságot képes vagyok önállóan jó eredménnyel vezetni, alkalmaztatásom esetén gondoskodom a szükséges gazdasági cselédekről újévre, józan és becsületes emberekről.

Szükség esetén személyesen is bemutatkozom.

Szives megkereséseket e lap kiadóhivatala „Buzakalász“ jelige alatt továbbít. 2225

50-150 holdas

jó minőségű tagosított

birtok kerestetik

a birtokhoz közel fekvő, vagy abban benne levő

lakással és gazdasági épületekkel rövidebb, vagy huzamosabb időre

haszonbérbe.

Ajánlatok: „Barabásy Tamás, Mező-Bánd“ címre küldendők.

2224

Eladó két simmenthali

TENYÉSZBÍKA.

Az egyik 2½ éves, ára 700 korona.

A másik egyéves, ára 450 korona.

Értekezhetni:

Klein Jakab birtokosnál

Szinye, u. p. Alparét, Dés mellett.

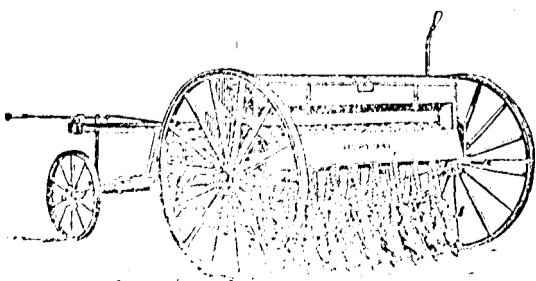
2222

REKORD DRILL

a legjobb páros soru vetőgép.

Losonezi gyártmány!

Losonezi gyártmány!

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET.

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE

2054

BUDAPEST, V., VACI-KÖRUT 32.

ERDÉLYI GAZDA

AZ E. G. E. TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELOF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 K.,
1/4 ÉVRE 3 KOR., EGY SZÁM 24 FILLÉR.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI ÉRTÉLMELŐSÉGI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÓNYA.
ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÓNYA.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

KOLOZSVÁR, KATONACSAK
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

A mesterséges komlószáritásról s annak hazánkban való alkalmazásáról.	621
Allami szesziskerületi állomás Gödöllőn.	622
Tehenészetünk szervezése és vezetése. Szász Ferenc. XIX.	623
A hegyvidéki miniszteri kirendeltség jelentése.	624
Az állattenyésztés fejlesztése Udvarhelymegyében.	624
Tárca:	
Udvarhelymegyei székelyek tanulmányi kirándulása a brassómezei barcasági szászoknál. Czirmes Bálint.	622
Irodalmi szemle.	625
Vegyes közlemények.	625
Mirdotések.	

A mesterséges komlószáritásról s annak hazánkban való alkalmazásáról.

A sörgyártásban alkalmazandó komlótohoz-termés a természetes beérést 2—3 héttel megelőzőleg *technikai beéretttség* állapotában szedetik akkor, amikor a komlóliszt a tobozpikkelyeken már teljesen kiválott, friss s aranyárga színű, — mert ezentul túlérik a toboz s benne a lupulin is megbarnul, illatanyagát elveszti sőt avas lesz, tehát a sörgyártás céljaira majdnem alkalmatlanná válik.

A komlótohoz-termés a technikai érettség idején 60—70% vizet tartalmazván ezen állapotában, tehát zölden, nyersen nem alkalmas a sörgyárakba való beraktározásra: ma a gazdának kell *száritás* útján ugy átalakítani, hogy a száraz komló garmadákba, vagy zsákokba a vevő érkezéséig még a magtárban elálljon hetekig, de utóbb így a szállításra is alkalmassá válva: a sörgyárakban is hosszabb ideig tartható legyen: ezért annyira meg kell száritani, hogy alig 10—20% nedvesség maradjon benne. A kolozsvári gazdas. akadémia komlós kertjében 1907-ben termelt többféle fajta termésével végezvén száritási kísérleteket, azt találják, hogy a korai 3 fajta átlagos beszárodási vesztesége: 65.8% volt; a középérésűekké 69.7% és a kései érésűekké 71.06%. A száritás a magtár pléh-tetejű padlásán eszközöltetett — pompás augusztusi időben.

Mint ismeretes a komlótohoztermés eredettől fogva levegőn (természetes uton) száritatik, s újabb időben erősen terjed a *mesterséges (fűtött helyen való) száritás*.

Legrégbben a *napon*, ponyvákön száritották a komlót, de így igen ki volt téve az időjárás változásainak s a napsütésnek; utóbb nyílt színek alatt már szerencsésebben sikerült ezen fontos mozzanat, a termelés bővülésével felhasználták az üres lakóhelyiségeket, magtárakat, padlásokat, még mindig csak a deszkapadlásön terítvén el vékonyan a nyers komlót s a szellőzés is csékély lévén, ilyen helyeken 8—10 napig is eltartott a száritás; a termésmennyiség új telepítések révén mindinkább fokozódott. az imént elsorolt helyiségeket állványokkal látták el s azokat száritó rámmal rakták meg, a padlástól a padlásig, így a régi helyen is ezen befektetéssel hárommnyi komlót tudtak megszáritani célszerűbb szellőztetés mellett s végül még az ilyen eljárással sem győzték a tömeg-komló száritást, külön komlószáritó színeket, 1—2 emeletes faházakat szerkesztettek és építettek, azoknak belsejét jól kihasználván léczállványra rakott többsörös szétszedhető ráma rendszerrel. Az ezekben száritott komló szép színét és fényét a különben kényes osztrák szakértők is elismerik.

A zsaluszerű oldalfalakkal ellátott szí-

nekben 3—4 nap alatt kiszárad a komló, ha szép időjárás van; míg esős időben bizony az eltarthat két hétig is. Az bizonyos, hogy a természetes lassu száritással lassan tűnik el a viztartalom, a tobozoknak nemcsak a színe, de a fénye is megmarad s különösen a lupulin semmiesetre sem változik meg. Esős időben azonban először is nem lehet ázott tobozt a rámmakra rakni, még egysornyi vékonyan sem, ami be is van rakva, újból vizet vesz fel a körlégből s azt nehezen ereszti el, mert a zsaluszerű szellőzők el vannak zárva. Ha nagysokára meg is szárad a toboz, s olyan-nak tűnik fel a tengelye is: mégis bajos a rámmákról garmadába tölteni a száraznak látszó termést, mert csakhamar megereszkedik s ha szét nem szórjuk, föl is melegszik a garmadába s ennek következményeként megbarnul a toboz s abban a lupulin is: a kereskedelmi érték rovására. A nedves időjárásban száritott, illetve száraznak látszó komlót zsákolni pedig: valóságos „istenkisértés"! Pár éves komló szaktanári praxisomban sok példáját láttam a hibás száritásnak, zsákolásnak, de kénytelen volt vele. a termelő, mert a rámmakra, a garmadáló helyre: szüksége volt!

Ezek az anomáliák vezették reá a komlótermelőket, hogy komlótermésüket *mesterséges* uton száritsák: mert alkalmas fűtött száritó szerkezetekkel ma már esős, harmatos komlót is száritnak, még pedig ha tömeges a szedés, hát éjjel nappal, gyárszerűen; a száritó szerkezet kisebb helyen fér el s a mai faarak mellett kevesebb is kerül, kivált ha valamely régebbi épülethez hozzátoldható, vagy beépíthető! Így hazánkban is régi kastélyba (Szenygelhim), ököristállóba (Fejéregyháza), magtár mellé (Örs, Csösz, Nagyhörcsök), lakóházhoz (Erdőszentgyörgy), vagy régi komlószáritó faszínekhez toldásképen épült a száritó torony (Székelykeresztúr, Segesvár, Szentertzsébat). — De lehet és szoktak nagyobb komlótermelő helyeken önállóan egy faház társaságában is felépíteni. Előnye még, a száritó házakkal szemben, hogy kisebb helyen fér el, tűzmentesen szerkeszthető, s a száritás rajta nagyobb tömegekben 4—6 óra alatt eszközölhető, a külső időjárás szerint, de ismétlem, hogy erőben is lehet száritani, ha idején megszedték a nyers komlót.

Nem érdektelen ezen módszer történeti fejlődése sem. A párás levegőjü Angliában már régen reá voltak a fűtött száritásra szorulva! Ott eleintén a maláta száritón száritották a komlót, majd ehhez hasonló száritó tornyokat építettek, de nyílt tüzzel ment a száritás, s a komló füstizü lett; utóbb külön helyen tüzeltek s a meleg levegőt csöveken át vezették be. Mindez azonban nem volt tökéletes, s a tűzveszély is nagy volt, s eleinte a melegítő csövek felett több száz rá-

Arankamentes lóhere és lucernamagért

100 kilónkint 10 koronával magasabb árt fizetek a napi árnál, ab vidéki állomás átvéve **▲▲ és kifizetve. ▲▲**

Ajánlatot és 10 kilós mintát utánvétel kér, az eladó mennyiség közlésével

Mauthner Ödön

cs. és kir. udv. magkereskedése

BUDAPEST 1002

Hivatalos kísérletezések alapján ajánljuk téli idény alatti használatra gyümölcsfák permetezéséhez kártevő rovarok, apró hernyók, paizstetvek, vértetű és gombabetegségek irtására a

Gyümölcsfa Karbolineumot

Eredeti vizben oldható DENDRINT

Ára: Kicsinyben 5 és 10 kg.-os bádgedényben kg.-ként — 60 kor.
Továbbá 100 " 54.— "
Eredeti baril (circa 200 kg.) 100 " 50.— "

Árak csomagolás, illetve hordó nélkül értendőnek. — Használati utasítás díjtalanul.

Továbbá

rovarfogó öveket,

1 tekercs = 30 méter

Ára 5.50 korona.

1006

Hernyóenyv

1 kg.-os doboz ára 1.20 korona.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.

Alakult 1900.
Biztosítási alap

Alapítványok a kormány hozzájárulá-
sával 1,970.840.— K.
Tartalékok 764.760.16 „
Összesen: 2,735.104.16 „

1901. évi fölösleg	90.349.— K.
1902. „ „	59.782.26 „
1903. „ „	109.331.73 „
1905. „ „	61.730.60 „
1906. „ „	39.243.65 „

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módozatok szerint.
Az üzlet eredményben a biztosított tagok dárányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kapta.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak részesei voltak. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5—10 évre adták fel biztosításukat 5% engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatvánnyal és félvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

1013

az igazgatóság.

Marosvásárhelytől 6 kilométer távolságra fekvő, országút mellett, egy tagban álló, 54 kat. hold

jó minőségű

BIRTOK

lakházzal, gazdasági épületekkel, felszereléssel, marhákkal, lovakkal. 80 szekér takarmányrúpával és kellő takarmánnyal, szabad kézből eladó.

Tejgazdaságnak igen alkalmas.

Erdeklődőknek e lap kiadóhivatala a tulajdonos nevét, kinél a feltételek megtudhatók, megmondja. 2226

RÓTH TESTVÉREK

• medgyesi •

szőlőoltványtelepét

a t. c. közönség figyelmébe ajánljuk.

Mindenki, aki első osztályu, szép, peronosporamentes szőlőoltványokat megvenni szándékoszik, sziveskedjék árjegyzéket

■ ■ ■ kérni. ■ ■ ■

2227

A magyar gazdasági irodalomban nagy sikert elért szakmunka:

„A sertés Magyarországon“

IRTA:

enesei DORNER BÉLA
székelyföldi minist. kirend. megbizott.

32 iv 74 kiváló képpel. — Ára 7-20 korona.

Sertésenyésztőknek, hizlalóknak, kereskedőknek, **tejszövetkezeteknek** nélkülözhetetlen.

Kapható

minden előkelőbb könyvkereskedésben

és
zabolai Székely Dénesnél
Székelyudvarhelyen. 222-

Egy 36 éves

családos

gazdatiszt

január 1-ére állást keres.

A gazdaság minden ágazatában kellő jártassággal bir, józan életű, megbízható, szorgalmas egyén, nem nagy igényű. A gazdaságot képes vagyok önállóan jó eredménnyel vezetni, alkalmaztatásom esetén gondoskodom a szükséges gazdasági cselédekről újévre, józan és becsületes emberekről.

Szükség esetén személyesen is bemutatkozom.

Szives megkereséseket e lap kiadóhivatala „Buzakalász“ jelige alatt továbbít. 2225

50-150 holdas

jó minőségű tagosított

birtok kerestetik

a birtokhoz közel fekvő, vagy abban benne levő

lakással és gazdasági épületekkel

rövidebb, vagy huzamosabb időre

haszonbérbe.

Ájánlatok: „Barabásy Tamás, Mező-Bánd“ címre küldendők.

2224

Eladó két simmenthali

TENYÉSZBIRA.

Az egyik 2½ éves, ára 700 korona.

A másik egyéves, ára 450 korona.

Értekezhetni:

Klein Jakab birtokosnál

Szinye, u. p. Alparét, Dés mellett.

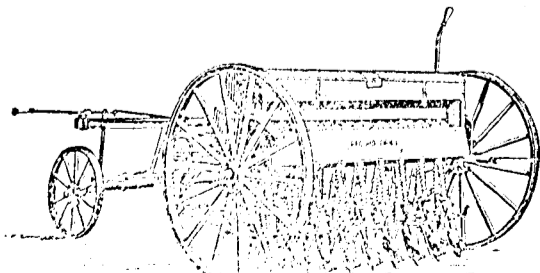
2222

REKORD DRILL

a legjobb páros soru vetőgép.

Losonezi gyártmány!

Losonezi gyártmány!

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET.

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE

2054

BUDAPEST, V., VACI-KÖRUT 32.

ERDÉLYI GAZDA

AZ E. G. E. TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELOF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 K.,
1/4 ÉVRE 3 KOR., EGY SZÁM 24 FILLÉR.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI TUDOMÁNYI ÉS
ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

A mesterséges komlószáritásról s annak ha- zánkban való alkalmazásáról.	621
Állami szeszkeserleti állomás Gödöllőn.	622
Tehenészeteink szervezése és vezetése. Szász Ferenc. XIX.	623
A hegyvidéki miniszteri kirendeltség jelentése.	624
Az állattenyésztés fejlesztése Udvarhelymegyé- ben.	624

Tárca:

Udvarhelymegyei székelyek tanulmányi ki- rándulása a brassómezei barcasági szá- szoknál. Czirmes Bálint.	622
--	-----

Irodalmi szemle.	625
Vegyes közlemények.	625
Bírdotések.	

A mesterséges komlószáritásról s an- nak hazánkban való alkalmazásáról.

A sörgyártásban alkalmazandó komló-
toboz-termés a természetes beérést 2—3 hét-
tel megelőzőleg *technikai beérés* állapotában
szedetik akkor, amikor a komlóliszt a toboz-
pikkelyeken már teljesen kiválott, friss s
aranyárga színű, — mert ezentul túlerik a
toboz s benne a lupulin is megbarnul, illet-
anyagát elveszti sőt avas lesz, tehát a sör-
gyártás céljaira majdnem alkalmatlanná válik.

A komlótohoz-termés a technikai érettsé-
g idején 60—70% vizet tartalmazván ezen
állapotában, tehát zölden, nyersen nem alkal-
mas a sörgyárakba való beraktározásra: ma
a gazdának kell *száritás* útján ugy átalaki-
tani, hogy a száraz komló garmadákba, vagy
zsákokba a vevő érkezéséig még a magtárban
elálljon hetekig, de utóbb így a szállításra is
alkalmassá válva: a sörgyárakban is hosszabb
ideig tartható legyen: ezért annyira meg kell
száritani, hogy alig 10—20% nedvesség ma-
radjon benne, A kolozsvári gazdas. akadémia
komlós kertjében 1907-ben termelt többféle
fajta termésével végezvén száritási kísérlete-
ket, azt találja, hogy a korai 3 fajta átlagos
beszárodási vesztesége: 65.8% volt; a közép-
érésűekké 69.7% és a kései érésűekké 71.06%.
A száritás a magtár pléh-tetejű padláson esz-
közöltetett — pompás augusztusi időben.

Mint ismeretes a komlótohoztermés ere-
dettől fogva levegőn (természetes uton) szá-
rittatik, s újabb időben erősen terjed a *mes-
terséges (fűtött helyen való) száritás*.

Legrégebben a *napon*, ponyvákön szári-
tották a komlót, de így igen ki volt téve az
időjárás változásainak s a napsütésnek; utóbb
nyílt színek alatt már szerencsésebben sike-
rült ezen fontos mozzanat, a termelés bővül-
lésével felhasználták az üres lakóhelyiségeket,
magtárakat, padlásokat, még mindig csak a
deszkapadláson terítvén el vékonyan a nyers
komlót s a szellőzés is csekély lévén, ilyen
helyeken 8—10 napig is eltartott a száritás;
a termésmennyiség új telepítések révén mind-
inkább fokozódott, az imént elsorolt helyi-
ségeket állványokkal látták el s azokat szári-
tót rámaikkal rakták meg, a padlattól a pad-
lásig, így a régi helyen is ezen befektetéssel
háromannyi komlót tudtak megszáritani cél-
szerűbb szellőztetés mellett s végül még az
ilyen eljárással sem győzték a tömeg-komló
száritást, külön komlószáritó színeket, 1—2
emeletes faházakat szerkesztettek és építet-
tek, azoknak belsejét jól kihasználván lécz-
állványra rakott többsörös szétszedhető ráma
rendszerrel. Az ezekben száritott komló szép
színét és fényét a különben kényes osztrák
szakértők is elismerik.

A zsaluszerű oldalfalakkal ellátott szí-

nekben 3—4 nap alatt kiszárad a komló,
ha szép időjárás van; míg esős időben bizony
az eltarthat két hétig is. Az bizonyos, hogy
a természetes lassu száritással lassan
tűnik el a víztartalom, a tobozoknak nemcsak
a színe, de a fénye is megmarad s különösen
a lupulin semmiesetre sem változik meg. Esős
időben azonban először is nem lehet ázott
tobozt a rámaakra rakni, még egysornyi vé-
konyan sem, ami be is van rakva, újból vizet
vesz fel a körlégből s azt nehezen ereszti el,
mert a zsaluszerű szellőzők el vannak zárva. Ha
nagyokára meg is szárad a toboz, s olyan-
nak tűnik fel a tengelye is: mégis bajos a
rámaírók garmadába tölteni a száraznak látszó
termést, mert csakhamar megereszkezik s ha
szét nem szórjuk, föl is melegszik a garm-
dába s ennek következményeként megbarnul
a toboz s abban a lupulin is: a kereskedelmi
érték rovására. A nedves időjárásban szári-
tott, illetve száraznak látszó komlót zsákolni
pedig: valóságos „istenkisértés"! Pár éves
komló szaktanári praxisomban sok példá-
ját láttam a hibás száritásnak, zsákolásnak,
de kénytelen volt vele a termelő, mert a rá-
maírók, a garmadáló helyre szüksége volt!

Ezek az anomáliák vezették reá a komló-
termelőket, hogy komlótermésüket *mesterséges*
uton száritsák: mert alkalmas fűtött száritó
szerkezetekkel ma már esős, harmatos komlót
is száritnak, még pedig ha tömeges a szedés,
hát éjjel nappal, gyárszerűen; a száritó szer-
kezet kisebb helyen fér el s a mai faarak
mellett kevesebb is kerül, kivált ha valamely
régebbi épülethez hozzátoldható, vagy beépít-
hető! Így hazánkban is régi kastélyba (Szen-
gyelbim), ököristállóba (Fejéregyháza), magtár
mellé (Örs, Csösz, Nagyhorcsók), lakóházhoz
(Erdőszentgyörgy), vagy régi komlószáritó fa-
színekhez toldásképen épült a száritó torony
(Székelykeresztur, Segesvár, Szenterszébat). —
De lehet és szoktak nagyobb komlótermelő
helyeken önállóan egy faház társaságában is
felépíteni. Előnye még, a száritó házakkal
szemben, hogy kisebb helyen fér el, tüzmen-
tesen szerkeszthető, s a száritás rajta nagyobb
tömegekben 4—6 óra alatt eszközölhető, a
külső időjárás szerint, de ismétlem, hogy erő-
ben is lehet száritani, ha idején megszedték
a nyers komlót.

Nem érdektelen ezen módszer történeti
fejlődése sem. A párás levegőjű Angliában
már régen reá voltak a fűtött száritásra
szorulva! Ott eleintén a maláta száritón szá-
ritották a komlót, majd ehhez hasonló száritó
toronyokat építettek, de nyílt tüzzel ment a
száritás, s a komló füstizü lett; utóbb külön
helyen tüzeltek s a meleg levegőt csöveken
át vezették be. Mindez azonban nem volt
tökéletes, s a tüzveszély is nagy volt, s ele-
inte a melegítő csövek felett több száz ráma

Arankamentes lóhere és Lucernamagért

100 kilónkint 10 koro-
nával magasabb árt
fizetek a napi árnál, ab-
vidéki állomás átvéve

▲▲ és kifizetve. ▲▲

Ajánlatot és 10 kilós mintát
utánvétellel kér, az eladó meny-
nyiség közlésével

Mauthner Ödön

cs. és kir. udv. magkereskedése

BUDAPEST 1002

Hivatalos kísérletezések alapján ajánljuk téli idő alatti használatra gyümölcsfák permete-
zéséhez kártévo rovarok, apró hernyók, paizstetvek, vértetű és gombabetegségek irtására a

Gyümölcsfa Karbolineumot

Eredeti vizben oldható DENDRINT

Ára: Kicsinyben 5 és 10 kg.-os bádogedényben kg.-ként — 60 kor.

Továbbá 100 " 54— "

Eredeti baril (circa 200 kg.) 100 " 50— "

Árak csomagolás, illetve hordó nélkül értendőnek. — Használati utasítás díjtalanul.

Továbbá

rovarfogó öveket,

1 tekercs = 30 méter

Ára 5.50 korona.

1006

Hernyóenyv

1 kg.-os doboz ára 1.20 korona.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

volt egymás fölé felakasztva, így nem száríthatott minden rétege. Mindössze 18—20 éve, hogy e téren nagyobb haladás látható, akkor a mikor a bajor és különösen a csehországi komlótermelők is kénytelenítették az irányban. Mindinkább élénkílvén ilyen gépszervezetek iránti kereslet, a gépgyár-ipar modern technikai készültséggel vetette magát e tere, mindinkább több s több kísérletező és feltaláló akadt, s így keletkeztek az elmúlt évtizedben a következő szerkezetek: az egymás fölötti több rájáru cseh Hejják rend, vagy ehhez hasonlít Lösehner rendszere, de kiszedhető rájákkal; a kazán fűtésű 4 rájáru Chodru-féle szárító; a Zelinka gépe, melyen a komló végtelen vászon ráján gördül lassan alá, a cseh mihelbubi szárító-toronyban egy mozgó spirális pályán gördül alá-felé a komló, mind közelebb a hőforráshoz. — Nagyobbmértűek: az Ardlik és Hueber-féle szárító (egy rájával és a lehető nagyságu hőfokkal), ilyen van nálunk a nagylángi uradalomban és Sátorhelyen, egy javított két rájáru Löschner féle Segesvárt, ehhez hasonló a Hahn-féle, Petrőcön több kiscsodánál, egy „Bavaria“ nevezetű, s mobilnak mondott kis szárító Sepsiszentgyörgyön, de se széjjel nem szedhető sem könnyen odébb nem szállítható. Még legjobb a cseh rakonitzi Linhart cég szerkezete, mert a régi gépek hátrányait egyenként elkerüli s a lehetőségig úgy van szerkesztve, hogy tűzveszély nélkül, és kis helyen férjen el (akár toldás — vagy beépítés képen), aránylag kevés és akármilyen tüzelőanyaggal 2—6 óra alatt egy berakás komlót megszárit, kezelhetősége áttekinthetősége egyszerű, s csak két váltott munkásra van szükség.

Az egyszerű angol szerkezetektől a Linhart gépig készült szárítók eleintén sok fűtőanyagot igényeltek, s a tűzveszély is állandó volt, a melegítő csövek feletti komló ráma már sült, míg a legfelső csuron vizes volt, mert a komlóparák itt újból lehűlvén, lecsapódtak, így a szárítás 10—14 óráig is eltartott; de a szárítás menete sem volt folytonos, mert minden friss tömeget újból kellett berakni és magában leszáritani, így a száraz komlóhoz sokszor kellett hozzányúlni, tehát sok toboz töredezett. „Linhart“ rendszerű szerkezet hazánkban eddig a következő helyeken épült:

1904-ben: Fehéregyháton (Nagyküküllő) Székelykeresztúron 2, Segesvárt. Orsön (Fejérm.)

1905-ben: Bácspetrőcön 2, Szabadkagyörgyön; Szenterszében, (Udvarh), Erdőszentgyörgyön, (Maros torda m). Kiszács, (Bácska), Nagyhörsőkön (Fejér m), N. Palán-

kán). Őrs, (Fejér m), a 2-ik, Rétenben (N. Küküllő), — 1906-ban: Szászkezd, Szásztukoson, Szászbuda, Miklósvárott, (Háromszék), Peklapusztán, Hódságon, Bodollán. Segesvárt 2,

Zomborban és a második) Fogarásban, Mezőszengyelen, Petrőcön, 1908-ban Medgyesen és a kolozsvári gazdas. akadémián. Az országban eddig ca. 40 fűtött szárító dolgozik s különk minősége érdekében kívánatos lesz, hogy jó komló-áru esztendő nyomán mind több építtessék, kivált ha hazai gépgyárak is hozzá fognak ilyenek szerkesztéséhez, mert az eddig elsoroltakat mind külföldről kellett hozatni, ez is a historikumhoz tartozik.

(Folytatjuk.)

Állami szeszkesérleti állomás Gödöllőn.

A magy. kir. földmivelésügyi miniszter 46363—IX/B. szám alatt valamennyi gazdasági egyesülethez a következő köriratot küldötte: »Tudomásvétel és megfelelő közlés végett értesitem az egyesületet, hogy Gödöllőn a korona-uradalomban szeszkesérleti állomást létesítettem. Az állomás működését azonnal kezdi meg az egy példányban mellékelte szervezeti szabályzat és díjjegyzék alapján. Budapest, 1908. évi október hó 27-én. A miniszter megbízásából: Forster, miniszteri tanácsos.«

Az új intézmény szervezeti szabályzatából közöljük a következő közérdekű részt:

1. §.

Az állomás címe: M. kir. szeszkesérleti állomás. Gödöllő.

2. §.

Az állomás pecsétje: M. kir. szeszkesérleti állomás. Gödöllő.

3. §.

Az állomás közvetlenül a m. kir. földmivelésügyi miniszternek van alárendelve.

4. §.

Az állomás feladata: a) a szeszipar körébe vágó tudományos vizsgálatok végzése és ezek eredményeinek ismertetése.

b) Egy mintaszeszgyár üzemben tartása és vezetése.

c) A szeszipar körébe vágó kérdések figyelemmel kísérése szakszempontból és kísérletek végzése különös tekintettel a hazai viszonyokra.

d) Ujabb szeszfőző eljárásoknak kipróbálása és megismertetése.

e) Szeszgyárakban üzemvizsgálatok végzése a m. kir. földmivelésügyi miniszter által megadott szabványok alapján.

f) A szeszgyári üzembe vágó szaktanácsok adása, illetőleg kidolgozása.

g) Szeszgyári tervek és költségelőirányzatok felülbírlata.

h) A szeszipar körébe tartozó vizsgálatoknak a megállapított díjszabás szerinti végzése.

Ujabb szeszfőzési eljárások kipróbálása díjmentes. Ugyazintén díjmentesen végzi az állomás a szeszgyári üzembe vágó szaktanácsok kidolgozását, valamint a szeszgyári tervek és költségelőirányzatok felülbírlását is.

A vizsgálati díjak, valamint az üzemvizsgálatokból folyó összes jövedelmek az államkincstárt illetik.

i) Közreműködés a szeszgyári vezetők kiképzésében.

10. §.

Az állomásról kikerülő tudományos és ellenőrző munkálatok helyességeért első sorban a vezető, másodsorban pedig az állomás azon alkalmazottja felelős, aki a munkálatokat végezte. Ugyazintén az állomás vezetője felelős a felszámított díjak helyességeért is. Az állomásról kikerülő iratokat, úgy a szakvéleményező, mint az állomásvezető aláírja.

Az állomás díjjegyzéke 50 különféle, a szeszgyártással kapcsolatos anyag vizsgálatának és meghatározásának legmértányosabban megállapított díját tartalmazza. A díjjegyzék még a következő tudnivalókat foglalja magában:

Külön határozmányok.

Mínt hogy a vizsgálandó tárgyak próbavétele és csomagolása sok esetben befolyással bír a vizsgálat eredményére, ajánlatos kétely esetén az állomás utasítását kikérni.

A vizsgált tárgyak az igazolványok kiadása után csak az esetben őriztetnek meg, ha a beküldő ebbeli kívánságát már a tárgy beküldése alkalmával írásban kifejezte. A megőrzés tartama legfeljebb három hó.

A díjak a vizsgálandó tárggyal együtt, tehát előre küldendők be. Azon esetre, ha azok megelőzőleg tett megállapodás alkalmával csak körülbelül határozottak meg, úgy csak egy bizonyos összeg fizetendő le, esetről-esetre megállapítandó első részletként. Minden tartozás utánvétellel szedetik be.

A küldemények címzendők: M. kir. szeszkesérleti állomásnak. Gödöllő.

AZ „ERDÉLYI GAZDA“ TÁRCÁJA.

Udvarhelymegyei székelyek tanulmányi kirándulása a brassómegyei harcasági szászoknál.

Irta: Czirmes Bálint kir. gazdasági szaktanár.

VI.

Egy közön áthaladva, a tulajdonképeni vajkészítő-helyiségbe lépünk. Itt a vaját egy forgó asztalon kinyomkodják és kimossák, formálják és pergamentpapirba csomagolva, vagy hordókba rakva, az elárúsításra készítik el.

Most a szűrőhelyiségbe jutunk. Itt két kovaszűrő van fölállítva, a melyek a kövértejet mechanikai uton megtisztítják. Mellettek a tej fölmelegítésére egy Pasteur-féle hevítőkészülék áll, a melyet egy elektromotor hajt; a Pasteur-féle hevítőkészülékhez a hűtő csatlakozik, mely a tejet, mielőtt azt üvegekbe töltik, körülbelül 10 R. fokra lehűti.

Egy csigalépcsőn lehaladva, a töltőhelyiségbe kerülünk. Itt a közepén két medence van, a mely a városban eladandó, tisztított kövértejet tartalmazza. Mind a két medencében két motor által hajtott keverőkészülék forog. A míg a két medence felső részén még egy lapos hűtő van, addig alsó részén a töltőkészülék csatlakozik hozzájuk.

Ennek mindkét oldalán ónpléhvél fedett asztalok sorakoznak, a melyeken a tej betöltésére szolgáló, már megtisztított literes palackok vannak felállítva.

Közvetlenül a töltőhelyiség mellett a hűtőkamara van, a melybe a kövér tej helyeztetik eladásig.

Ezen kamarához csupán egy köz által elválasztva, a mosóhelyiség csatlakozik. Az üvegekben maradt tejmaradék felhígítására négy nagy medence van itt fölállítva és kettő-kettő között egy-egy kefégep van, a melyeket két tisztító asztal áll, a melyeken a palackok alaposan ki lesznek öblítve. A mosóhelyiség előtt fekvő közből eljutunk a sajtkészítő-helyiségbe is. Elöl a tej felfogására három nagy kádacska áll és ezen helyiségben még a sajtkészítéshez szükséges eszközöket is látjuk, u. m. sajtprészeket, formákat, kendőket, keverőt, malmokat, asztalt stb.

A sajtkészítő-helyiség mellett egy hűtőkamra, a mellett pedig két raktári helyiség van, ahol kisebb és nagyobb darakokban sovány és puha sajtok vannak fölhalmozva hosszú sorokban. Az ezen helyiségekben szükséges egyenletes meleget a gőzfűtéssel érik el.

Végül megtekintjük az egész tejgazdasági telep szívet, a gépházat, mely csinos berendezésénél fogva a gyár ékszekrénykéje és min-

den gyári alkalmazott büszkesége. Ezen helyiség közepén egy 120 lóerejű gőzgép van fölállítva, tőle jobbra egy tartalék-gőzgép, egy dynamogép, valamint egy villamos szivattyú, míg baloldalt egy jéggyártáshoz szolgáló gépet, egy kut-szivattyút és egy második dynamogépet látunk. A gépházból az egyik ajtó az akumulator-helyiségbe és a villamoson kívülárgott kuthoz vezet, a másik pedig a jéggyártáshoz.

A berendezési tárgyak eredeti leltári értéke 158.360 korona volt. Ezen érték azonban a feltétlenül szükségessé vált nagyobb mérvű kibővítések, mint például egy új kutnak az építész, a kövértej elküldéséhez, illetve eladásához szükséges berendezések és a hűtőkészülék létesítése, a gépház és a villamos telepek nagyobbítása stb folytán most már 592.000 koronára emelkedett, úgy hogy ezen gyártelep Magyarország legnagyobb tejgazdasági telepei egyikének tekinthető. Sokoldalú, nagyszabású technikailag tökéletes berendezésénél fogva ezen gyár meglel minden követelésnek, amelyt a gyorsan kitejlődő technika egy divatszertű tejgazdasággal szemben támaszthat és gondoskodva van, hogy nagyobb fogyasztásnál is teljesen megfeleljen.

(Folytatjuk.)

Üzemvizsgálatok.

Az üzemvizsgálatok minden esetben a helyszínén végeztetnek. Az üzemvizsgálat díjai: a kiküldött tisztviselő szabályszerűen felszámítható uti- és napidíjai s azonkívül az üzemvizsgálat érdekében a helyszínén végzett vizsgálatok díjai, a melyek összege azonban 50 koronánál több nem lehet.

Kedvezmények.

Oly mezőgazdasági szeszgyárak, melyeknek tulajdonosai a Magyar Mezőgazdasági Szesztermelők Egyesületének, az O. M. G. E.-nek, illetve az Erdélyi gazdasági egyesületnek tagjai, a vizsgálati díjakból 25% kedvezményt élvezhetnek.

Amidőn ezen új és valóban hézagot pótló állami intézményt mezőgazdasági szeszgyártulajdonosainknak figyelmébe ajánljuk, egyben őszinte örömmel üdvözljük Darányi Ignác földm. minisztert annak megalkotásáért.

Tehenészetek szervezése és vezetése.

Irta: Szász Ferencz.

XX.

Teheneink egészségére kiváló gondunk legyen, mert egyes betegségek a tej útján tovább terjednek, illetőleg veszedelmesek az emberre:

Ilyenek.

1. A veszettség, mely igen ritka eset
2. Lépfene és bivalyvesz, melyet a tej undorító szaga, nyulós volta, véres és sárga színe, kesernyés íze árul el.
3. Keleti marha vesznél a tej kevesbedik. Szag iz undorító, zsirtartalom apad.
4. Ragadós száj és köröm fájásban szenvedő tehének teje feltűzve használható, kezdetben semmi elváltozást sem mutat.
5. Sugárgombás (aktinomikozis) tehének teje, ha a tőgyben fészkel a baj hát veszedelmes a tej különben is élvezhetetlen.
6. Terjedhetnek a tej által különböző emberi betegségek mint a diftiritis, skarlát, cholera, tifus gümőkör, melyek vagy közvetlenül kerülnek a tejbe, vagy pedig a tejjel foglalatostkodó emberekről, vagy pedig a mosásra használt vízből.

Fejésnél, tejekezelésnél beteg embereket, vagy olyanokat kiknek családjánál van fertőző betegség, ne alkalmazzunk. Nem veendő ki e szabály alól még a lábbadozók sem

A tuberkulózis (gümőkör) szintén terjed a tej által s teheneink egyik legveszedelmesebb betegsége. A nevelésnél elmondottak alapján — edzéssel és különböző eljárásokkal — csökkenthetjük a bajt.

Tőgy gümőkörös tehének teje feltétlenül fertőző.

A tőgyön levő minden göb, keményedés legyen gyanus s az ilyen teneket selejtezzük ki, ami annyival könnyebb, mert most már kisajátítja az állam a tőgygümőkörös teheneket.

Mivel a betegség nagyon elterjedt, nyers forralatlan tejet ne igyunk!

A gümőkörös tehének teje eleinte semmi

változást sem mutat, később sárgás, cafatos lesz, esetleg gennyes is. A tej zsír, cukor és kasein tartalma apad, a tej íze sós lesz.

A tőgy gümőkörjával sok más betegség is könnyen összetéveszthető, melynek általában a tőgygyulladások, tőgydagatok s végül a tőgy sugárgomba betegsége. Nekünk gyakorlati gazdáknak a tőgyön előforduló mindenféle göb, gümő, gumó, keményedés, gyulladás legyen gyanus s aztán szakszerű állatorvosi vizsgálat hivatott eldönteni, hogy csakugyan tőgy gümőkörrel van e dolgunk. A kik különben bővebben érdeklődnek e rendkívül fontos kérdés iránt, hát a m. kir. földmivelésügyi minisztérium 1908 évi 10 szám. »A tehének tőgygümőkora« irta Dr. Marek József — című kiadványa bő és részletes felvilágosítást nyújt

Nagyobb városok, nyaraló, üdülő helyek mellett lévő tehenészetek jól teszik ha méltányolják mind azon fontos követelményeket, melyek a jó és egészséges tej nyérésére szükségesek s melyek abban összpontosulnak, hogy »egészséges teheneket, egészséges s lehetőleg természetes takarmányokkal etetve, egészséges személyzetet tartva, úgy a tej nyérésénél mint annak kezelésénél hódolnak a tisztaság és hyegenia legmesszebb menő követelményeinek s mind a fentieket keresztül viendő, tehenészetüket állandó orvosi és állatorvosi ellenőrzésnek vetik alá.«

Ezzel — alkalmas körülmények között — nem csak azt a nagy anyagi hasznot érik el, hogy tejüket s egészséges feleszámu növénydek állataikat a rendesnél jóval magassabb áron értékesíthetik, hanem azt a rendkívül nagy erkölcsi hasznot is, hogy u. n. »gyermektejet« termelve, megkönnyítik a kis gyenge gyermeknek szükséges és gyakran az anya tej pótlására szükséges tejhez való jutását, s hogy mit tesz ez arra nézve, nem hozok fel egyebet mint azon elszomorító statisztikai adatot, hogy szegény házámban 24—28% a gyermek halandósága, nem egyszer épen a megfelelő táplálás hiánya miatt, már pedig ez rendkívül fontos körülmény, mert olyan kevesen vagyunk magyarok, hogy soha sem leszünk elegendő.

A gyermektej különbeni elkészítését lásd: Jászberényi — Szász Tejgazdaságának 74—77 oldalán.

Tejgazdasági könyvvezetés, tejértékesítés.

A tejgazdaság üzemének vezetésénél szükséges naplókat, segéd könyveket már részben tárgyaltam — nevezetesen a »folytatási és elletési jegyzéket« »törzskönyvet« »próbafejesi és zsvizsgálási jegyzéket« az alábbiakban a még szükségesekről emlékezem meg. És pedig:

Az állomány nyilvántartására szolgál minden rendes gazd. könyvvezetés mellett az u. n. »Állat létszám számadás« melyet a tehenészetről vezethetünk külön, vagy pedig együtt a többi állatok számadásával. Külön vezetve következő rovatok szükségesek s következő bevételi és kiadási tételei szokásosak.

Ugyancsak szükséges a tehenészet részére előirányzott takarmányozása, nyilvántartása s annak az egyes hónapok végén való elszámolása.

lása. Erre a célra az általánosan ismert »Takarmányozási kimutatás« szolgál.

Állatok száma és neve	Adag szám	Takarmanyozás		Különféle takarmányanyag	Gyöknyőfény	Szásztakarmány és savanyu széna
		elő nap	utó nap			
		elő nap	utó nap	széna	takarmanyrépa	széna
				árpa	burgonya	savanyu széna
				tengeri		zöldtakarmány
				dara		tőrek
				olajpogácsa		takarmanyiszalma
				korpa		barna széna
				malátacsira		tengeriszár
						alomszalma
						só
100 tétlen	3100	1	1	75	50	5
				0	2	2
						4
						3
						0
						02

Különféle takarmányanyag	Gyöknyőfény	Szásztakarmány és savanyu széna				
			zab	árpa	tengeri	
			dara	olajpogácsa	korpa	malátacsira
			takarmanyrépa	burgonya		
			széna	savanyu széna	zöldtakarmány	
			tőrek	takarmanyiszalma	barna széna	tengeriszár
			alomszalma	só		
			23	35	62	1550
						155
						62
						124
						0-62

Számadás a tehenészet állományáról.

Tétel szám	Idő		Bevétel (Kiadás más oldalon)	Tenyész és növendék										Jegyzet:
	hó	nap		Bika		Tehén		Tinó*		Szopós		Összesen		
				örög	3 éves	örög	3 éves	örög	3 éves	örög	3 éves			
			Bevételi tételek:											
			1. Vásárlás											Jegyzet rovatban
			2. Ellés											történhetik e hivat-
			3. Korosbitás.											kozás a pénztári
			Kiadási tételek:											napló tételeire.
			1. Eladás											Évvégén az állo-
			2. Elhullás											mány értékének
			3. Korosbitás.											emelkedése — eset-
														leg csökkenése
														ugyancsak feltűntet-
														hető.

*Erdélyi szó jász szerint „tulok“

A drbonként és naponként elért átlagos napi fejés megtudására vezessük minden nap, hogy *hány tehenünk állott fejés alatt*. Az így nyert napi számokat összeadva a hónap végén *s elosztva vele a nyert tej mennyiségét*, hát meg tudjuk, hogy naponként és darabonként mennyi az átlag. Péld:

	Fejés alatt állott tehen	Fejési nap.
Január hó 1—10-ig	20	200
„ „ 10—21 „	22	220
„ „ 22—31 „	24	216

Összes fejési napok 636

Már most ha a januárban fejt tej mennyisége 4910 liter volna, hát $4910 : 636 = 7.72$ liter az átlag naponként és darabonként.

Hogy hány tehen állott átlag fejés alatt, hát magától értetődik, hogy úgy tudjuk meg, ha a fejési napok számát elosztjuk a hónap napjainak számával, fenti esetben $= \frac{336}{31} = 20.5$.

A havl eredményekből könnyen kiszámíthatjuk az évi eredményt.

Az egyes tehenekre vonatkozó átlag napi fejés illetőleg évi fejési eredmény a *próbafejési* jegyzékből tudható meg.

Pld. Borcsa tehen 1907-ben fejés alatt állott 300 napig, szárazon pddig 65 napig. Ez alatt az idő alatt termelt 3305 liter tejet. A fejési napokra számítva ki az átlagot, lesz az eredmény $\frac{3305}{300} = 11.166$ liter, míg az egész évre számítva lesz $\frac{3305}{365} = 9.054$ liter.

(Folytatjuk)

A hegyvidéki miniszteri kirendeltség jelentése.

A legutóbbi évtized alatt szemmel látható gazdasági változás, nagy fejlődés ment végbe hazánkban, a ruthének között. Ennek a népnek nagy gazdasági elmaradottsága, permanens nyomora, hangos jajszóval töltötte el a sajtót, a közéletet ezelőtt tíz évvel. És most tíz év után tervszerű gazdasági intézkedésekkel, a nép jólétnek kedves nyomaira, biztató jövendőjére akadunk. Tíz esztendeje, hogy Darányi földmivelésügyi miniszter az ugynevezett ruthén segélyezési akciót megindította. És mivel az ottlakó nép leginkább állattenyésztéssel és mezőgazdasággal foglalkozik előszeretettel, a miniszternek első gondja az volt, hogy a népet legelőhöz, földhöz juttassa, a modern gazdálkodásra nevelje, a hitelviszonyokat javítsa és a népet az őt kegyetlenül pusztító uzsora karjaiból kivonja.

Ennek a munkásságnak tüköre az a jelentés, melyet a hegyvidéki kirendeltség állított össze és juttatott kezünkhöz. Az elért eredmények igazolják, hogy Darányi jól választotta meg a népségítés eszközeit; jól választotta ki embereit s a jövő feladata most már csak az, hogy azok az intézmények, melyek biztató lendülettel kezdték hivatásukat, fejlesztessenek ki az ott lakó nép javára.

Hatvanezer holdnyi az a terület, amelyet a hegyvidéki lakosságnak részben örökáron, részben pedig bérlet útján nagyobbrészt állattenyésztési célra juttattak. Így vált lehetővé, hogy harminchárom község lakossága tízezer drb. jószágot legeltet kora tavasztól ősziig a havasi régiókban és a dus fűvü lejtőkön. Az

ősdi gazdálkodás a gazdasági nevelés óta nagy változáson ment át: jóformán kicserélődött az állatállomány. A degenerált haszonállatok helyett újak, értékesek nevelődnek. A nép gazdasági fejlődésének eredménye, hogy a nép mezőgazdálkodása modern csapásra tért. Bizonyítja ezt a mezőgazdasági gépek egyre fokozódó elterjedése. Nagy baj azonban, hogy a ruthén nép gazdasági hátramaradottságánál és részben megszokásból inkább igavonás céljaira bikaborjut nevel, az üsző-borjukat pedig husra értékesíti, ahelyett, hogy fölnevelné tenyész-jószágnak. A kirendeltség ösztönző díjakkal, téli tanításokkal és az állami kölcsönökkel szerzett tenyészjóság tulajdonosaival szemben szerződésileg biztosítja, hogy az üsző-borju a tovább tenyésztés céljaira nevelődik fel, mert az akció sikere azon fordul meg, hogy a Svájból importált és már akklimatizálódott faj tiszta tenyész marhák üsző-borju ivadékaikat a tovább tenyésztésnek megtudják őrizni s azért ezeket a növendék állatokat az állam szokta a tenyészüzöktől másfél éves korában megvenni.

Ilyenkor télen százakra megy a gazdasági tanítások száma s majdnem ennyi a gazdasági háziipari kurzusok száma is. Eddig a nép a téli pihenés alatt a rendszerint súlyos adósságokba verte magát, már a múlt évben kétezer családnál többen foglalkoztak rendszeres háziiparral s ebből való jövedelmük százötvenezer koronát tuhaladott. Egy-egy család átlagos keresete a háziipar révén 87 korona volt; s hogy nyolcvanhét korona télidőben micsoda nagy pénz egy ruthén családnak, azt csak azok tudják, kik a népet ott a Verhovina táján ismerik. A hegyvidéki háziiparosok ma már a katonaságnak, államvasutaknak, a székesfővárosnak, gyáraknak és magán cégeknek ismert szállítói. A múlt télen csak seprűt Kétszázötvennyolcezer négy-száznyolcvankettő darabot kötöttek.

A háziipari foglalkozás nagy elterjedésének tudható be az az üdvös eredmény, ami a hegyvidéki hitelszövetkezetek mérlegeiben mutatkozik. A százharminc hegyvidéki hitelszövetkezetben ma már egymillió kétszázharmincháromezerkilencszázhetvennégy korona takarékbetét van, az üzletrészek pedig kétmilliónál nagyobb értéket képviselnek. Mind ezt pedig ott, ahol ezelőtt tíz évvel a nép súlyos uzsora karjaiban görnyedezett. A gazdasági fejlődés eredményei különösen és igen beszédes számadatokkal a hitelszövetkezetek mérlegeiben mutatkoznak: míg az akció első évében két szövetkezet alakult, ma százharminc ilyen gazdasági társulás van huszonnyolcezerötvenegy taggal. Míg 1893-ban a kölcsönök összege kétszázhetvennyolcezerhét-százharminchét korona volt, a rákövetkező évre már egymilliónégyezerhatszázötvennégy koronára növekedett, a múlt esztendőben pedig az öt és félmilliót meghaladta. A hitelszövetkezet keretében pedig mindig alaposan mérlegelték, hogy a kölcsön kérő ren-

tabilis, a maga gazdaságának fejlődésére irányuló kölcsönt akar-e és az illetőt mindig elutasították akkor, ha ez a feltétel nem forgott.

Mindezekből kitűnik, hogy a hegyvidéki gazdasági munka jó sikereket ígér. És ezért van az, hogy minél inkább halad a munka, annál szélesebb területek kívánják, hogy gazdasági talpraállítás hasonló állami beavatkozással történjék a gazdaságilag elmaradott felső vármegyékben.

Az állattenyésztés fejlesztése Udvarhelymegyében.

Mióta a székelyföldi miniszteri kirendeltség, eredményes közigazdasági tevékenységét megkezdte, első rendű feladatának tartja, hogy a székely kisgazda állattenyésztésének fejlődését, minden rendelkezésére álló eszközzel előmozdítsa. A kirendeltség költségkimutatásában a legnagyobb tételt az az összeg képezi, amelyet megfelelő tenyészanyag beszerzésére fordít. Jelentékeny százaléka kedvezményrel és előnyös törlesztési feltételek mellett, száz meg száz anyaállatot bocsájt a törpebirtokos tulajdonába, segíti a falvakat jó apaállatok beszerzésével és minden lehető elkövet a köztenyésztés felvirágoztatása érdekében.

A székely kisbirtokos osztály nagyobb fele, állat állományának tartásában, jóformán még ma is az apától elsajátított hibás nyomon halad; háziállatait gyarló ápolásban és silány takarmányozásban részesíti. Mivel az állattenyésztés sikere nemcsak a tenyészállatok minőségétől, hanem a gondozás és táplálás mékintjéjétől is függ, a kirendeltség vezetősége fontos kötelességének tartja, éber figyelemmel kísélni, milyen sorsban részesül az a nagy közigazdasági vagyon, melyet a székely kisgazdák istállójába jutattott, s melynek fejlődése mezőgazdaságunk boldogulásának legbiztosabb alapját képezi.

Kivihetetlen az, hogy a kiosztott becses tenyész anyag ellenőrzése faluról-falura és istállóból-istállóba járva gyakoroltassék. A kirendeltség vezetőségének tehát az a szerencsés ötlete támadt, hogy kisebb körzetekben tenyészállat kiállításokat rendez, ahová berendeli a szomszéd falvak tenyésztőit, s a bemutatott anyag érdemesebb részét, díjazásban és elismerésben részesíti.

Vármegyénkben az első ilyenmü próba kiállítások az elmúlt napokban tartattak meg és oly szép erkölcsi és anyagi sikerrel végződtek és a falu népe részéről olyan nagy érdeklődést keltett, amelyet még el sem mertünk képzelni s amelynek jó erkölcsi hatása nyomot fog hagyni, a kiállításokon megjelent és részt vett székely kisgazdák lelkében.

A kirendeltség helyi megbízottja, a kiállítások helyül azon falvakat jelölte ki, amelyekben a gazdakörön és tejszövetkezeteken kívül állatbiztosító szövetkezetek is létesültek. Nemes buzdítás akar ez lenni arra nézve, hogy a kistenyésztő létezőiket szolgáló üdvös in-

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.
 Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kékzölök és finom angol és francia zsebkendők.
 Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, hálós ingek és kabátok.
 Fiú és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

utócai

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára
 Kolozsvárt, Deák Ferencz-u. 3.
 1008
 Telefon-szám 567. Telefon-szám 567.

Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyhuzat szak-szerűen készítve, olcsó árban található. — Minden fajtájú és nagyságu szalon, ebédli és futószőnyeg, gyapjú és csipke-függönyök.
 Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

tézmény, a legszelebb néprétegekkel is megkedveltessék.

Az első kiállítást nov. hó 2-én Székelymuzsnán, a másodikat 22-én Homoródvárosfálván (Homoródjánosfalva Szentpéter és Szentpál községek bevonásával) s a harmadikat 23-án Siménfalván, Székelyszentmiklós bevonásával tartottuk meg.

Hivatalosan jelen volt *Dorner* kir. intéző, mint a kiállítások szervezője és rajta kívül részt vettek még Kolozsvári János állattenyésztési felügyelő, Hlaky Miklós gazdasági egyesületi titkár, Zonda József állami főállatorvos és Czirmes Bálint gazdasági szaktanár.

Megjelent tisztviselők, mint bíráló bizottság szerepeltek, kivéve a kirendeltség helyi megbízottját, aki nagyon tapintatosan távol tartotta magát a bírálattól, miáltal egy tenyésztőnek sem lehetett kétsége az iránt, hogy az állatok minősítése nem részrehajlatlanul történik.

Hivatalos bírálókon kívül beválasztott a bizottságba minden községben 2—2 értelmes székely gazda, mely tisztséget Muzsnán: Kovács Mihály, és Simó Mihály; Városfalván: Csoma József és Bartha Ferenc; Siménfalván: Sófalvi Dénes és Györke Lajos gyakorolta.

Székelymuzsnán Bedő Ödön református pap, mint gazdaköri elnök és Jakab József református kántortanító, mint az állatbiztosító szövetkezet elnöke buzgólkodtak azon, hogy a kiállítás — községük és népük jó hírnevét emelve — szépen és tanulságosan sikerüljön.

Itt kiosztatott 190 korona és 18 oklevél 12 gazdának 25 állatára, tehénre, üszőre és yorkshire sertésre.

Arányaiban nagyobb és minőség tekintetében is jobb anyag gyűlt össze a városfalvi kiállításra, hol 2 állatbiztosító szövetkezet és 4 község gazdaköre csoportosított. Kiosztatott 410 korona és 25 oklevél, 32 gazdának (állatbiztosító szövetkezeti tagnak) 40 állatára, erdélyi fehér marhára, Svájc-ból hozott bernszimenthali tehenekre és üszőkre és yorkshire sertésekre. A díjazásnál a főszűl itt is a *növény-állatokra* helyeztetett.

A városfalvi kiállításon elért siker a buzgó vezetők jótanácsait követő és törekvő kisközségeken kívül, első sorban Péter Sándor unit. pap gazdaköri elnök, Vajda Antal unit. kántortanító állatbiztosító szövetkezeti elnök, Ürmösi József unit. papok és gazdaköri elnökök elismerésre méltó tevékenységének tudandó be.

Létszám és érték tekintetében első helyen állt a *siménfalvi* tenyészállat díjazás. Jól táplált, gondosan ápolt tenyészállatok szebbnél szebb példányaiban volt részünk gyönyörködni. Kellemes meglepetést keltett a sárga földig leócsárolt, külföldről importált, pirostarka tehének jó kondíciója és vemhes volta és ezeknek remek szép növendék állat generációja; tanubizonyosságául annak, hogy a bernszimenthali marha, bőségesen meghálálja az olyan gazda fáradozását, aki ezen becses tulajdonokkal bíró kultur fajtának megadja azon tenyészfeltételeket, amelyeket a nagyarányu termelési munkát végző hatalmas szervezet megkívánja.

Szinénfalván kiosztatott 400 korona 26 gazdának 35 állatára. A siménfalvi kiállítás fényes sikere *Elekes* Dénes gazdaköri elnök és *Göncz* Károly szentmiklói unit. pap buzgólkodásának köszönhető.

A díjazásra minősített állatok tulajdonosai a felsorolt jutalmakon kívül, még diszes kiállítású okleveleket is kaptak. Ezen okmányokat elismerő és dicsérő szavak kíséretében a kirendeltség megbízottja adta át a kitüntetett gazdának, és lelkőkre kötötte, hogy az okleveleket, mint az emberi munka örök időkre szóló legszebb szimbolumát, őrizték meg becsületesen, hogy a jövő nemzedék követendő példát merítsen az apák törekvéséből.

Öröm volt nézni azokat a boldog arcokat, hogy milyen büszkén nézegették és szorongatták a szép okmányokat s fényes aranyokat, fogadalmat tévén, hogy a jövő évi kiállításon még nagyobb sikert fognak bemutatni.

Minden községben, a bírálatok megejtése után, a jelen volt gazdasági szaktanár előadást tartott a gazdaközönségnek arról, hogy a bíráló bizottság, minő eljárást követett és minő szabályokat tartott szemelőtt a bemutatott tenyészanyag minősítésénél. Egyik állattól a másikhoz menve, szemléltetve magyaráztuk meg tapasztalatainkat és észrevételeinket. Elismeréssel adóztunk az arra érdemesnek, de viszont reá mutattunk az észlelt hibákra is.

Az állat haszonképességén s a szervezet belső és külső tulajdonságainak mérlegelésén kívül, nagy súlyt helyeztünk arra is, hogy *milyen ápolásban, gondozásban részesült a bemutatott anyag.* Amelyik állatnál e tekintetben mulasztást tapasztaltunk, a jóakaratu tanácsoláson és kiérdemelt szemrehányáson kívül, még azzal is büntettük a könnyelmű tulajdonost, hogy a különben formás és értékes állatját, két sőt három dijjal is alsóbb rendűnek osztályoztuk.

Ugy a falu érdeklő gazdaközönsége, valamint a bíráló bizottság is, a lefolyt kiállításokon arra a tapasztalatra jutott, hogy ezen díjazásoknak igen jó hatása lesz a kis tenyésztők körében. Nemes versenyre ösztönzi a székely gazdát, ambiciót csinál abból, hogy a jövőben mentől jobban kirukkolhasson és ez a törekvés a népies tenyésztésnek nagy előnyére fog szolgálni

Czirmes Bálint.

IRODALMI SZEMLE.

Magyarország gyomnövényei. *Wagner* János az aradi tanítóképző tanára könyvet írt az országban előforduló gyomnövényekről, amelyek azt a gyakorlati célt szolgálják, hogy a gazda úgy a kalászos, mint a kaszás növények közt élő gyomnövényeket felismerje, pusztítsa, vetőmagját megtisztítsa s a legjobb módon védekezzék. A mű ezt a feladatot, nagy szaktudással és gondossággal oldja meg. *Darányi* földművelésügyi miniszter azzal ismerteti el a szerző derék vállalkozásának, évtizedes tanulmányainak praktikus hasznát, hogy a földművelésügyi miniszteri kiadványok sorában adatta ki. *Wagner* 400 oldalra terjedő

könyve mindenekelőtt a gazdaságilag művelt földek gyomnövényeit veszi sorba; ismerteti szaporodásukat, elterjedésüket, kártételeiket, irtásukat, a szakszerű védekezést és pedig a vetőmag kiválasztása, tisztítása, a föld okos szerű megmunkálása módjait; kiterjeszkedik a mű a mesgyés és parlagterületek gondozására, a trágya helyes kezelésére, a gyomirtás minden fajtájára kézi gyomlálásra, legeltetésre, permetezésre, égetésre, ismerteti az idevágó törvényeket és rendeleteket; végül tudományos készséggel, de egyszersmint világosan ismerteti egyenként a buza, rozs, zab stb. gyomnövényeit, a rétek csekély értékű füveit, mindezt ábrák bősége magyarázza és színes növénytáblák sokasága egészíti ki. A földművelésügyi miniszterium kiadásában számottevő mű, mely egy régi szükséglet pótlól, mert mindazt, a mit a magyar gazdának erről a kérdésről tudnia kell, világosan taglalva együtt találja. A mű ára 3 korona. Kapható Nágel Ottónál. Tanítóknak és lelkészeknek bizonyos példányszámig a földművelésügyi miniszter ingyen engedélyezi a művet, ha az illetők ezért a földművelésügyi miniszterium könyvtárának (Budapest, Országház tér) egyszerű levelet irnak.

Károlyi Sándor gróf és a magyar föld. A Magyar Gazdaszövetség kiadásában egy füzet jelent meg e címen, mely Károlyi Sándor gróf munkásságának és életének rövid ismertetését tartalmazza ügyes csoportosításban. A füzetben két kép is van. Egyik Károlyi Sándor gróf arcképe, a másik szobrának képmása, *Schandl* Károly dr. állította össze a kis művet mely tíz fejezetre osztva népies modorban ügyesen és élvezetesen ismerteti Károlyi Sándor gróf életét, munkálkodása eredményét és halála utáni ünnepeltetését. A kiadvány ára 1 K.

A kolozsvári m. kir. gazdasági akadémia értesítője az 1906—7. és 1907—8. évekről most jelent meg. Rövid visszpillantást vet az intézet multjára, majd a szóban forgó két tanév történetét, a feldolgozott tananyagot, a tanári kar és a hallgatók névsorát, a vizsgák eredményét közli és végül szép képekben mutatja be az intézet épületét és intézményeit.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **Kinevezés.** A földművelésügyi miniszter dr. Kovács Dezső kolozsvári gazd. akadémiai gyakornokot gazdasági akadémiai tanársegédé nevezte ki.

— **Az antialkoholizmus és a bor.** „*B. L.*” írja „*A magyar bor jövője*” című első cikkében a következőket:

„A szőlősgazdákra és a szociológusokra nagyjelentőségű ülése volt a minap a francia akadémianak. *Falley*, a higiénia egyik legtekintélyesebb tudósa tartott előadást a bor élvezetének kérdéséről.

Az absztinens mozgalmak indították arra, hogy vizsgálódás tárgyává tegye a bor hatását az emberi szervezetre. Évekig tartó kísérletezése eredményeiről számolt be. Tapasztalatai a következőkbe foglalhatók:

A bor absolute nem káros szervezetre, inkább javára szolgál; foszfortartalmánál fogva az agyvelő táplálékának mondható. A testnek epen oly jó fűtőanyaga, mint a zsír.

Gyarapítja az idegek villamosságát, a vért nem sűríti; pusztítólag hat a baktériumokra, ezért a borivók a betegségekkel szemben ellenállóbbak.

A borban vügl csodálatos táperő rejlik. Volt egy beteg, aki két hónapig pusztán tokaji borral táplálkozott és felgyógyult.

Alma, sertés, vad, vaj

és minden egyéb élelmiszer legelőnyösebben értékesül a

2223

Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezet-énél

BUDAPEST, IV., Vámház-körut 8.

Megvizsgált egy 65 éves szőlősgazdát, aki 9 év óta, amióta felesége meghalt, csak kenyéren és boron él. Jó husban és színben van; rugékony, teljes erőben van, munkáját könnyedén végzi, úgy hogy szőlőjét egyedül munkálja. Vidor kedélyű, eleven észjárású.

Megfigyelte az iszákosokat. Azok között akik csak borral mértéktelenkednek, sok a nagykorú; ellenben a pálinkaivók hamar pusztulnak el.

Mig a pálinka a lelki életre rombolólag hat, a bor ellenben kedvezőleg. Élénkíti a szellemet, növeli az akaratot és a bátorságot.

Ezeknél fogva a bor mérsékelt élvezete nemcsak megengedhető, hanem ajánlatos is.

A francia, mondotta a tudós, borivó nép volt s jórészt ennek tulajdonítható intellektualitásának kiválósága, nemesen hevülékeny természete, romantikus vitézsége.

Mióta hűtlen a borhoz, mint különösen a nagyvárosokban tapasztalható, a francia jellem szomorú dekadenciájának jeleivel találkozunk. Ez a pálinka, a sör és a morfinizmus hatása.

Oda kell hatnunk, intette a tudós az akadémiát, hogy a francia borivó nép maradjon.

A katonáknak adjanak bort, hogy a nép fiai ne szokjanak a pálinkára!

Valóságos apológiája ez a bornak, amely nálunk sem tévesztheti el hatását, ennál kevésbé, mert mi is borivó nép voltunk s mig kupánkban bor gyöngyözött, ékesek voltunk dicső virtusokkal s valóban lehetett bizni ősi erényeinkben.

Mivé tett bennünket a pálinka, siralom!

Az antialkoholisták mondjanak tilalmat a pálinkára, hirdessék a mérsékletet; de oktalanság a bor élvezetét kárhozatni.

A visszaélés, a mértéktelenség nem szolgálhat okul, hiszen a tulzás épen annyi veszéllyel jár a vizivásnál, mint az evésnél. Nem a bor átkos, hanem a telhetetlenség.

— Friss termései tengeri szállítása. Szerényi József államtitkár Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter helyett rendeletet intézett az önálló vasutak igazgatóságaihoz, amelyben hivatkozva arra, hogy több kereskedelmi és iparkamara, valamint az országos magyar gazdasági egyesület azt kérte, utasítanak a hazai vasutakat aziránt, hogy a morzsolt állapotban feladásra kerülő új termései friss tengeri sorrenden kívül szállíttassék, illetőleg ilyen küldemény szállítása körül a többi hazai vasutak is ugyanazt az eljárást kövessék, amely a m. kir. államvasutakon évek óta gyakorlatban van, elrendeli, hogy a morzsolt állapotban feladásra kerülő új termései friss tengeri az október hó 15-től február végéig terjedő időszakban ugyanolyan elbánás alá essék, mint azok az áruk, melyeknek gyors szállítása közérdeket képezvén s az üzletszabályzat 56. szakaszának 4. bekezdésében foglalt rendelkezések alapján a vasutakon, midőn ennek szüksége felmerül, sorrenden kívül szállíttatnak.

— A takarmányhiány. Az eladó szalastakarmány és burgonyakészletek folytatólagos (V. és VI. számú), egyesített kimutatását most adta ki a földmivelségi miniszter. Ez a kimutatás magában foglalja mindazon adatokat, melyek folyó évi október hó 28-tól november 28-ig a földmivelségi miniszterhez beérkeztek. A megelőző négy kimutatás csupán a szalastakarmánykészletekre terjeszkedett ki. A most megjelent kimutatás magá-

ban foglalja az eladó burgonyából bejelentett készleteket is, feltüntetve mindenütt azok fajtaját és minőségét is. A miniszterium hasonló kimutatást a folyó gazdasági évben már nem fog kiadni.

— Gazdasági téli tanítások. Minden esztendőben több azoknak a gyakorlati irányu kurzusoknak száma, amelyeket Darányi földmivelségi miniszter rendeletére a gazdasági akadémiák tanárai, a földmives iskolák tanítói, szaktanárok és vándortanítók rendeznek. E tantervön kívül ötvennégy gazdasági egyet állt — köztük az E. G. E. is — annak a célnak szolgálatába, hogy minél több legyen a téli tanítások száma. Az eddigi program szerint mintegy kétezer helyen, illetőleg alkalommal rendeznek most a télen gazdasági tanításokat és pedig azokról a kérdésekről, melyek a vidék gazdaságára vonatkoztatva, a legfontosabbak. Az állami tanítóképzésbe beosztott gazdasági szaktanárok, továbbá a komló-, len- és kendertermelés szaktanárai állandó kiküldetésben vannak a télen, hogy a népet felvilágosítsák és gazdaságilag neveljék. A munka oly intenzív, az idén a hallgatók száma a tavalyit, a háromezerezt bőven meg fogja haladni. A földmivelő nép tanulni vágyó kedvét érdekesen tünteti fel az a tapasztalat, hogy öreg, ezüstbe csavarodott hajú s kenyere javát már megevő kisgazdák is beülnek az iskolapadba és az előadásokat figyelemmel hallgatják. A tanítás tisztán gyakorlati irányu. A hallgatók kérdéseket tesznek fel és az előadás során valóságos vitákat rendeznek, az eszméket tisztázzák s így vezetik az oktatást az előadók a modern gazdálkodás fogásaira a gazdákat. Fogatos voltát, — mint a hogyan a múltban tapasztalták — már a legközelebbi gazdasági év megmutatja.

— A száritott moslék ára. A pénzügyminiszter rendeletet bocsátott ki a földmivelségi miniszterrel egyetértőleg a száritott moslék árának meghatározása tárgyában. Ebben azt az árt, melynek ellenében a száritott moslék az ezt termelő szesziföldék részéről hazai gazdaságoknak átadandó, az 1909. évi szeptember végéig terjedő időszakra való igénynyel, a goromba korpának a budapesti árutózsden jegyzett és 10 százalékkal megtoldott május-junius havi árával egyenlő árban határozza meg. Ez az ár a száritott moslékot átengedő szesziföldé telepére szól. Együttal a száritott moslék értékesítésére vonatkozólag az 1908. évi december 1-ső napjáig megállapított határidő 1909. év január 1-éig, 1908. évi december végére szóló határidő pedig 1909. év január végéig kiterjesztetik.

— A kivándorlási viteldijak felemelése. Az új amerikai bevándorlási törvény értelmében minden bevándorló, aki az Egyesült-Államok területére lép, négy dollárt köteles fizetni. Miután ezt a bevándorlási illetéket azok a hajóstársaságok kötelesek fizetni, melyek a kivándorlókat Európából Amerikába szállítják az északnémet hajóstársaságok ez év novemberétől kezdve a fedélközi viteldijakat ezzel négy dollárra felemelték. Ilyenformán a viteldij Bréma és New York között fedélközi utasok részére 176 márkára emelkedett. A viteldiját Fiuméből New Yorkba is 190 koronára emelték fel.

— A zsámbéki állami szőlőmunkás-tanfolyamra, melyen a szőlőmivelsében és pincekezelésben képeznek ki munkásokat, most

veszik föl a tanulókat. A kérvényeket a budapesti m. kir. szőlészeti és borászati kerületi felügyelőhöz Budapesten, VII., Murányi-utca 61, szám, december 31-ig kell benyújtani.

— A borhamisítás csökkenése. Érdekes és tanulságos képet nyújt a hivatalos eljárás tárgyául szolgáló borhamisítási esetek statisztikája. Az 1893. évi XXIII. törvénycikk életbe léptének első három esztendejében nagyon elvétve üldözte a hatóság a borhamisítást. Ebben az időben évenként átlag ötven embernél találtak hamis bort és évenként átlag 105 borkészletet találtak hamisnak. Az 1899. évben, amikor a borhamisítók üldözése megindult, már 910 embertől, összesen 2604 bormintát vettek és vizsgáltak meg, melyek közül 642 bizonyult hamisnak. Ezentul, bár a forgalom ellenőrzése elég energikus volt, mert évenként átlag több mint 300 mintát vizsgáltak meg, a hamisítási esetek száma folyton csökkent és tavaly alig emelkedett százon felül. Ez arra mutat, hogy Magyarországon a borhamisítás jóformán megszünt (?) és senki sem akar ezen az uton a bortermelés rovására nagy üzleteket csinálni, mint valaha. Az új bortörvény még a kicsiben való hamisítást is teljesen meg fogja szüntetni.

— Külkereskedelmi forgalmunk októberben. A m. kir. központi statisztikai hivatal ma tette közzé a magyar szent korona országainak folyó évi október havi külkereskedelmi forgalmára vonatkozó adatait. Ez adatok szerint behozatalunk értéke az előző évi 1.289 millió koronával szemben ez év január-október havában 1.307.7 millió korona volt s ebből 1.019.9 millió korona Ausztriából való behozatalunkra esik. Kivitelünk az 1907. évi 1.209.5 millió koronához képest 58.0 millió koronával emelkedett és értéke az 1908. év első tíz havában 1.267.5 millió korona volt, mely összegben Ausztria 924.2 millió koronával részesedett. Az 1908. év tíz első hónapjában árumérlegünk összesen 40.2 millió, Ausztriával szemben pedig 95.7 millió korona behozatali többletet tüntet fel.

— Rét- és legelőjavítás a hegyvidéken. Darányi földmivelségi miniszter a hegyvidéki kirendeltség javaslatára az ország északi-keleti vármegyéiben a községek és urbéres közbirtokosságok kezein levő elhanyagolt cserjés bozóttal benőtt legelők és kihaló rétek fokozatos feljavítását határozta el. Evégből a rétek feljavítását előmozdítandó államköltségen műtrágyázási kísérleteket rendelt el, a legelőket ellepő fásnövényszet irtási munkálatainak vezetésére pedig egy szakközegét bocsájtotta díjtalanul a legelőbirtokosságok rendelkezésére. A folyó évi irtási munkálatok költségeihez való hozzájárulásként Ung. Bereg, Zemplén, Máramaros megyék 19 községe részére összesen 10,700 K. államsegélyt engedélyezett.

— Ismétlő tanfolyamok az állatorvosi főiskolán. Darányi Ignác földmivelségi miniszter elrendelte, hogy a már működő királyi állatorvosok részére elméleti és gyakorlati továbbképzésük érdekében a jövő évtől kezdve évenként két ízben és pedig február és október havában, négy-négy héten át ismétlő tanfolyamok tartassanak. Az ismétlő tanfolyam résztvevői csak olyan számban vétetnek föl, amennyit a tanítás érdeke megenged. A vidéki állatorvosok közül az érdemesek, a tanfolyam elvégzése céljából Darányi miniszter részéről segélyben részesülnek.

== Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök ==

az országszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

— „Eredeti Kalmár-rosták“ és heremagtisztító gépek. —

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk czidőszert 15-féle nagyságban különböző szerkezetbe a gazda minden követelményének legjobban megfelelő általános terménytisztításához berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtórőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk. 1274

KALMAR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám. — Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kitüntetve. — Sürgőncim: Kalmár-rostagyár.

— Az élelmiszerek jutányosabb termelése. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület földmívelési és növénytermesztési szakosztálya a héten ülést tartott a Köztelken, mely alkalommal Révész István kir. kertészeti tanintézeti tanár tartott előadást az élelmiszerek jutányosabb termeléséről. Javaslatot terjesztett a szakosztály elé, mely szerint az élelmi cikkek termelésének jutányosabbá tétele érdekében szükségét látná a földmívelésügyi miniszter figyelmét felhívni arra, hogy a bolgárrendszerű termelést úgy a főváros, valamint a vidéki városok közelében minél előbb rendszeresítse, kertgazdaságok létesítése iránt is hathatósan működjenek közre. A szakosztály beható vita után némely kiegészítésekkel hozzájárult az előadó javaslatához.

— A kivándorlás növekedése. Abból az alkalomból, hogy az Amerikában lakó magyarországi honosok újabban ismét tömegesen keresik fel az itthonmaradottakat csalogató levelekkel, hivatkozván arra, hogy Amerikában most az elnökválasztás után ismét a régi állapotok térnek vissza, az ország területéről a kivándorlás újból növekedést mutat. Különösen érezhető a kivándorlás a felvidéken, a honnan mind többen és többen vándorolnak ki. Rózsahegyről írják, hogy ez utóbbi időben a járás területéről ötven egyén kért utlevelet. Hasonló hírek érkeznek Bars- és Hontmegyéből is, a mely hírek arra mutatnak, hogy a kivándorlási ügynökök is újból erőteljes akcióra kezdtek.

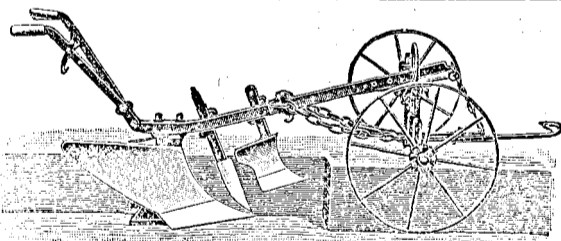
— Burgonyabetegség. A Biharmegyei Gazdasági Egyesületnek a napokban tartott igazgató-választmányi ülésén a titkár jelentést tett arról, hogy a vármegye területén a folyó évben a burgonyát levélfodrosodás és gyűrűsbetegség támadta meg, miáltal ez a termés a jövőre vetőmagul nem alkalmas. Javaslatára feliratilag fordulnak a földmívelésügyi miniszterhez, hogy a kiscgazda-közönség részére kedvezményes áron vetőmag-burgonyát engedélyezzen.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felelős szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA.

Egyetemes- és mélyművelő-ekék

acélöntvény testekkel. páncéllemezekkel
 acél gerendelyvel
 állítható szarvakkal, önvezetéssel

1801—II. Többvasú ekék.

Finom-, szántás-, csukló-, rét-boronák.
 Háromtagu és egytagu hengerek,
 Superior sorvetőgépek, triörök.

UMRATH ÉS TSA

Budapest, V., Váci-körút 60.

Gőzcsep-alkészletek 12 HP-ig — Ipari mozcsonyok 200 HP-ig.

Magyar Jelzálog Hitelbank

képviselősege

Kolozsvárt, Jókai-utca 2. sz. alatt (gr. Rhédey-ház I. e.)

Az intézet alaptőkéje 40 millió korona

záloglevélkölcsönöket

nyújt földbirtokra és nagyobb városokban fekvő házakra 4%-os és 4 1/2 %-os záloglevelekben.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az „Erdélyi Gazdasági Egylet“ bizalmi főrhai adnak véleményét. 1001

ADRIAI BIZTOSÍTÓ-TÁRSULAT

alapított 1838-ik évben.

Vagyonbiztonsági tőkéje 150 millió korona.

E társulat, mely 70 éves fennállása óta 550 millió koronát fizetett ki károk fejében, biztosít a legjutányosabb feltételek mellett; tűz- és robbanási-, valamint jégokozta károk ellen, továbbá az emberek életére, halál és elérési, valamint kiházasítási esetekre.

Erdélyrészi vezérképviselőség
 Kolozsvárt:

SZEKULA ÁKOS
 vezérfelügyelő. 2091

ZSÁK és PONYVA

a legjobb minőségben és legjutányosabban a **FISCHER-féle** zsák és ponyvagyárban Budapest, Nádor-utca 31—33. sz. szerethetők be. A Fischer-féle szab. impregnált szavatolt tiszta lenből készült vízhatlan ponyvák nagy strapa mellett is eltartanak 10—12 évig. A 25 év óta fennálló Fischer-féle zsák- és ponyvagyár az ország legjelentékenyebb uradalmainak és viszonteladóinak szállítója. Pontos, szolid kiszolgálás. Ponyvakölcsönző intézet. 2072

Árjegyzék, minták ingyen és bérmentve küldetnek.

Keresek

Erdélyben birtokot megvételre vagy haszónbérletre 200—2000 kat. holdig. Részletes felvilágosítást a kiadó hivatalba kérek.

2212

KOLOZSVÁRI LEGJOBB BESZERZÉSI FORRÁSOK:

Billiárd. DÓSA FARKAS billiárd-készítő
 KOLOZSVÁRT, Mátyás kir.-tér 3. sz.
 Kész billiárd, valamint mindennemű felszerelések raktára. Ugyiszintén saját készítményű dákok nagy raktára. — Vidéki megrendeléseket azonnal elküldök. Elvem: kevés haszon, nagy forgalom.

Billiárd. PÁLLÁN H. UTÓDA STYASZNI JÓZSEF
 első erdélyi billiárd-asztalos gyára Dávid Ferenc-u. 3. Alapított 1875-ben! — Csereüzletet is kötök. Billiárd szerelőt kívánatra vidékre is axonnal küldök. Új és használt billiárdok állandóan raktáron. U. m. golyók, dákok stb. sth. dus választékban.

Butor. MESTITZ MIHÁLY és FIAI
 Cs. és Kir. udvari szállítók.
 Raktárak: KOLOZSVÁR MAROSVÁSÁRHELY
 Unio-u. 7. Telefon 661. Széchenyi-tér 41. Tel. 113.

Cipők. Farenzi Ignác cipész-master
 Elismert jó és csinos munka. KOLOZSVÁRT, Mátyás k.-tér 26.

DISZMŰ. LAKATOS JÓZSEF és TÁRSA
 Diszmű-, játékaru-üzletét átheiyzte Kossuth Lajos-utca 3. szám alul Deák Ferenc-utca 5. szám alá. — Dus választék karácsonyi és újévi ajándékokban. — Számos látogatást kér: Lakatos József és Tsa KOLOZSVÁR, Deák Ferenc-u. 3. sz.

Épület-anyag. Szenes Károly Kolozsvár, Telefon 131. Flóközlet Torda, Tel. 8.
 Fakereskedés és mindennemű építkezési anyagok raktára, gőzfűrés, parkettagyár. — Dusan felszerelt raktárhól minden építkezési cikket legjobban és legjutányosabban szállít.

Férfi-divat. SÁNDOR ÁGOSTON férfi-divat üzlete Kolozsvár, Unio-u. 2.
 Fehér és színes ingek, kalapok, szörme- és sport-sapkák, nyakkendők és utazó-cikkek, plédok, plüss-takarók, pipere-cikkek, amerikai sár- és hócipők, bőr és posztó lábszárvédők. — Nagy választék mindennemű pénz- és szivartárakban stb.

Férfi-szabó. MOLDOVÁN MIKLÓS férfiszabó Kolozsvár, Wess. M. u. 16.
 Van szerencsém a nagydemű közönségnek b. tudomására hozni, hogy férfi-szabó üzletemben minden igényre való bel- és külföldi szöveteket tartok dú választékban. Frakk és Szmoking a legfinomabb kivitelben a legolcsóbb árban nálam kapható.

Hentes-áru. Hentesáru és bor-üzlet! LÉVAY JÁNOS
 Kolozsvárt, Monostori-ut Külmonostor-u. 11.

KOCSIK. Szeszák
 Villanyerőre berendezett kocsigyár KOLOZSVÁRT.
 Kerek, kovács, nyerges és fényező műhelyek. Kész kocsik és szánkók raktáron. Használt kocsit becsérel.

LÁMPA. Somlyai Mihály üvegkereskedőnél kaphatók. — Kolozsvár, Kossuth L.-u. 4.
 Kérjük a címre ügyelni!

Női divat. Horosz és Kupás
 női-divat üzlete Kolozsvárt, Mátyás-tér 19. Karácsonyi és újévi Occasio! Vidékre minták bérmentve.

Ruházat. JANOVITZ GÉZA KOLOZSVÁR, Wess. M. u. 26.
 A legjobb lelföldi és angol szövetekből, valamint jó minőségű kész férfi- és gyermek-ruhából álló raktáromat a közönség b. figyelmébe ajánlom. Mérték utáni készítményeim a legkényesebb igényeket is kielégítik.

Sör, bor, szesz. CZELL FRIGYES és FIAI
 Szeszgyárak, finomító, sörgyárak, rum- és likörgyárak, bornagykereskedés, szőlőtelep. Brassó, Kolozsvár, Nagyszében, Medgyes.

Zongora. TRISKA J. Erdély első zongora nagy raktára. Ajánlja híres bel- és külföldi cégek által készített zongorát, pianinót, saját gyártmányú cimlőmüt és zongorán berendezett hangoló és javító-műhelyt, melyben használatban, régi zongorák a technika legújabb vívmányai szerint javítottak szakszerűen, gyorsan és pontosan Orosz bérlet. Telefon 419.

SANGERHAUSENI GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.

VASÖNTÖDE, GÉP- ÉS RÉZMŰGYÁR
Budapest, V., Csáklya-utca 3.

**SPECZIAL-
GÉPGYÁR:** szeszgyárak és szeszfinomítók
élesztőgyárak
keményítő-syrup- és dextrin-gyárak

teljes gépészeti berendezése.

Átalakít meglevő gyártelepeket és szállít minden egyes gépet és készüléket külön-külön is.
Nemzetközi szeszértékesítő- és erjesztőipar-kiállítás Bécs 1904. — Nagy állami érem. — Legnagyobb kitüntetés.
(2149.)

BENZINMOTOROK, GOZLOKOMOBILOK, UTIMOZDONYOK, GŐZCSÉPLŐGÉPEK,
ARATÓGÉPEK, LOSONCZI VETŐGÉPEK, RESICZAI ACÉLEKÉK, KALMÁR-FÉLE
ROSTÁK, TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK

ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

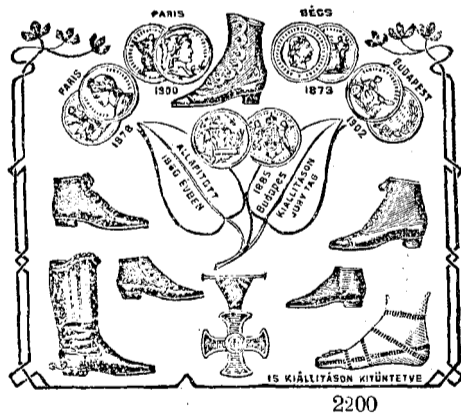
V., VÁCI-KÖRUT 32.

1458

MATUTSEK JÓZSEF

KOLOZSVÁRT, Szeutenyház-utca 3.

Ajánlja általánosan elismert saját műhelyében készült
FÉRFI ÉS NŐI CIPŐ RAKTÁRÁT.

Vidéki megrende-
lések mérték után
de legbiztosab-
ban egy használt,
a lábra találó cipő
beküldésével a
legjobb anyagból
és divat szerint le-
hetőleg gyorsan tel-
jesítetnek.

2200

ERDELYI BANK

és TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T.

Kolozsvár, Mátyás kir.-tér 32.

M. kir. szabadalm. osztálysorsjegyek főelárusító helye.
A bank elfogad betéteket
takarékpénztári könyvekre, folyószámlákra s azokat
felmondás nélkül visszafizeti.

Leszámitól, váltókat, utalványokat,
járadékokat, checkeket, kisorsolt értékeket stb. stb.

Értékpapirokat, idegen pénznemeket
elad és vásárol.

Előleget ad értékpapírokra,
folyószámlán és előre meghatározott időre.

Dijmentesen bevált szelvényeket
és elvállalja a sorsjegyek revízióját.

Kibocsát utalványokat, checkeket,
hitelleveleket bármely külföldi piacra.

Rendelkezésre tart felek saját zárai alatt
tűz- és betörésmentes pánccsokrényeket. (Safe Deposits.)

2055

Üzleti órák:

d. e. fél 9-től fél 1-ig, d. u. 3-tól 5-ig.

Tölgy

és (v. z.)

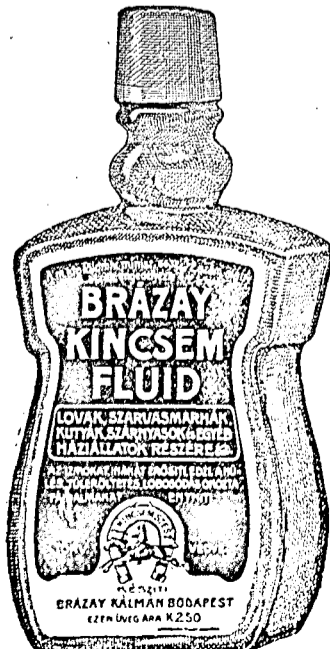
Bükk

erdő

kerestetik

megvételre

Cím a kiadóhivatalban.

A lovak, szarvasmarhák, sertések, juhok, szóval az összes háziállatok erősítésére, edzésére, azok egészségének épségben tartására a

Brázay KINCSEM-FLUID KINCSEM-SZESZ

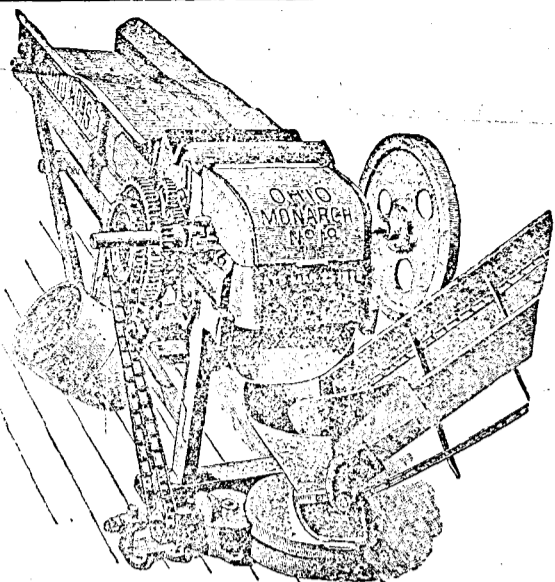
minden gazdaságban és állattenyésztésben
nélkülözhetetlen.

Felülmúlja a hasonló célra szolgáló kül-
földi szereket, mert a leghatásosabb s leg-
jobb minőségű kipróbált anyagokból készül.
Használatban van minden jelentékenyebb
gazdaságban, állami és magánmésben, ka-
tonai-, polgári- és versenystáblókban.

Kapható: gyógytár-, drogéria- és fűszer-
üzletekben, vagy közvetlenül a készítő:

Brázay Kálmán cégnél Budapesten.

1 üveg ára 2.50 kor., 12 üveg ingyen cso-
magolás és bérmentes szállítással 24 kor.
2105

„OHIO” EREDETI AMERIKAI

TENGERISZÁR-TÉPŐ,

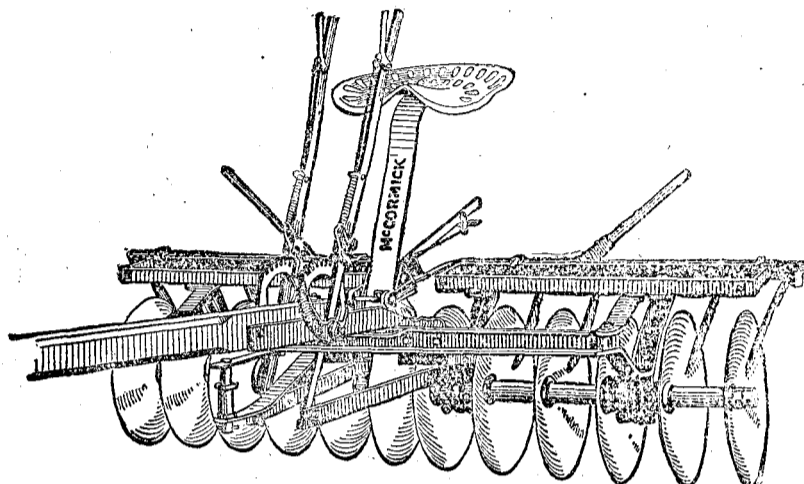
zöldtakarmányaprító- és szalmaszecskázógép a takarmányinség legbiztosabb leküzdője.

Mc CORMICK tárcsásborona

tarlóhántásra, vetőszántásra, rögapritásra stb. stb.

a gazda leghálásabb talajmivelő eszköze.

Mc CORMICK

Harvesting Machine Company, Chicago U. S. A. Igazgatósága és főraktára: Budapest, V., Alkotmány-utca 12.

J. E. KNECHT, igazgató.

2098

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részv.-Társaság

Mátyás király-tér 7. sz. (Saját-ház.)

2 és fél millió K. összegű fő és melléknyereményekre játszik évenként 6 huzásban

ha megrendelt nálunk egy drb. k.n.v, magyar

Jelzálogsorsjegyet.

14 havi részletfizetésnél havi	10 — kor.	24 havi részletfizetésnél havi	6-30 kor.
16 „ „ „	9 — „	30 „ „ „	5-30 „
18 „ „ „	8 — „	34 „ „ „	5 — „
22 „ „ „	6-80 „		

vagy letétre napi árfolyamon 20 korona foglalo és mérsékelt kamat lefizetése ellenében, tetszés szerinti törlesztésre. Az első részlet, vagy a foglalo lefizetése után a sorsjegyek nyereményei a vevőt illetik.

HUZÁSOK:

Október 25-én	100.000 K	Február 25-én	200.000 K	Junius 25-én	100.000 K
Decz. 27-én	egy millió K	Április 25-én	300.000 K	Aug. 25-én	500.000 K

főnyereménnyel és számos 100.000, 50.000, 30.000, 10.000, 5.000 korona stb. melléknyereménnyel. Pénzt el nem veszítheti, mert minden sorsjegy okvetlen nyer és a legkisebb nyeremény 140 kor. és egy nyereményjegy, amelynek értéke 40-50 koronára tehető. Ez a nyereményjegy 1959. évig (amíg a sorsjegy játszik) valamennyi huzáson játszik.

Egy sorsjegy több főnyereményt is csinálhat.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság

Mátyás király-tér 7, (Saját ház.)

1007

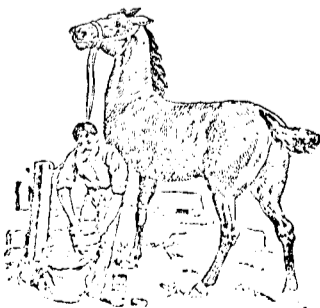
DUNKY FIVÉREK

CS. ÉS. KIR. UDVARI FÉNYKÉPÉSZEK

ajánlják a mai kor igényeinek megfelelően berendezett műtermüket a nagyérdemű közönség becses figyelmébe.

Műtermeik vannak:

Kolozsvár, Miskolc,
Mátyás király-tér 10. Városház-tár 20.
Dés, S.-A.-Ujhely,
Felsősetátér. Főter 9.
1729 Sárospatak,
Kossuth Lajos-u. 70.

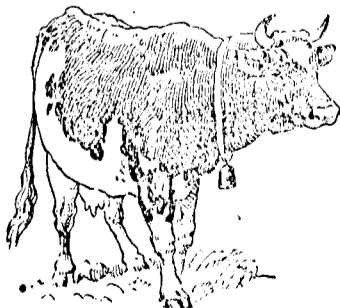

Kwizda-féle Restitutions-fluid

mosóvíz lovak számára. — Ára egy üvegnek 2 kor. 80 fill.

Több mint 40 éve használják az udvari és más nagyobb istállóban, úgy a polgári mint katonai körökben, az izmok erősítésére, nagy használat előtt és izombőrség ellen. A lovat trainingben igen nagy munkabírára képesíti. — Kwizda-féle Restitutionsfluid szővelőjegy, címke és göngyölés törv. védve.

1900. parisi világkiállítás Grand Prix.

Kwizda-féle

Korne uburgi marha-táppor.

Érindü szec lovak, szarvasmarhák és juhok részére. — 50 év óta a legtöbb istállóban használatban és átgátalan-ság, rossz emésztésnél, a tej javítására s a tejelés foko-zására. — 1 doboz ára 1-40 K. 1/2 doboz 20 fillér.

Kwizda's

Blister
grauer, scharfe Einreibung,
1 Tiegel K 2.—

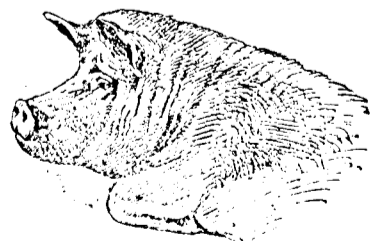
Hufkitt
künstliches Hufhorn, Stange
K 1.-0.

Hufsalbe
zur Behütung vor spröden und
brüchigen Hufen, 1 Büchse à 40
Gramm K 2.50.

Abführpillen
für Pferde (Physik), 1 Blech-
dose K 4.—

Kolikpillen
für Pferde u. Hornvieh, 1 Büchse
K 3.20, 1 Karton K 1.20.

Wurmpillen
für Pferde, 1 Blechdose K 3.50,
1 Karton K 1.50.

KWIZDA-féle sertéspor.

Egészítési por a hizlalás előmozdítására.
Kis doboz Kor. 1.20, Nagy doboz Kor. 2.40.

KWIZDA-féle baromfi-por

Diastikus szer a gépserhez való hozzáadása ludak,
kacskák, tyúkok, gyöngyutókok, pulyák stb. részére.
200 II. Egy doboz ára K. 1

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerháza, Budapest, VI., Király-utca 12. és Andrassy-ut 26. sz.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet“-nek

Kolozs és több szomszédos megye területére kizárólagosan jogosított képviselőjében a bizalomteljesen hozzám forduló feleknek a lehetőség gyors és költséget kimélt eljárással szerzek

olcsó ingatlan jelzálog-kölcsönöket, konvertálok más intézeti terheket és egyúttal rendezem az elhanyagolt birtok- és teherállapotokat.

Kiváló biztosságu tőkebefektetésül ajánlom ez intézetnek a tőzsdén is jegyzett adó és egyéb levonásmentes óvadékképes és különösen katonai házassági óvadékkul alkalmas 50 év alatti kisorsolásra rendszeresített

„4 és 4 1/2 százalékos zálogleveleit“.

Ezek kaphatók és a szelvények költségmentesen kifizetnek: az intézetnél Nagyszebenben és helyben a Kolozsvári Kereskedelmi Banknál. Mindennemű felvilágosítást díjmentesen és készséggel megad:

Erdélyi erdő-, faanyag- és bányauignökség
GOMBOS BENŐ Kolozsvár, Malom-utca 16. szám.

A legelőnyösebb módon közvetít mindennemű ingatlan adásvételeket, bérleteket és bármiféle kereskedelmi ügyleteket. 2162

A Hunyadmegyei

Első Gőzeke-Vállalat

elvállal két mozdonyu Fowler-féle gőzeke garniturájával Erdélyben tavaszi és őszi bérszántást, ugyszintén rigolozást.

Szerződés kötés esetén szántató kivánságára jó minőségű kőszénről vállalkozók gondoskodnak illetve évi kötésükből átengednek.

Bővebb felvilágosítással szolgál:

Báró Kemény József, Maros-Németi, u. p. Déva, vagy

Barcsay Andor dr. országgyűlési képviselő,

Budapest, IV. Molnar-utca 11. 1984

ELADÓ BIRTOKOK!

Vevők kerestetnek a következő birtokokra:

1. Kolozsmegyében Kolozsvártól 4 órai távolságra jó közlekedési utban 200 kat. hold tagosított birtok, a melyből 135 hold szántó, 45 hold legelő, 10 hold rét, 3 hold szőlő, kitiűnő lakház, 50 darab marhára való szilárd anyagból épült istálló, külön lóistálló, szekérszín, magtár, góré stb. mellékhelyiségekkel.

2. Kolozsmegyében vasuti megálló hely mellett, jó közlekedési utban 280 kat. hold birtok, a mely 3 tagból áll, egyik tagban 22 hold szántó, 10 hold rét, a másik tagban 147 hold szántó, a harmadik tagban 21 hold szántó és 80 hold erdő. Gazdasági épületek nincsenek, a birtok a község mellett fekszik, építkezési anyagokhoz olcsón lehet hozzá jutni.

3. Torda-Aranyos megyében vasuti állomástól 16 km. távolságra, jó közlekedési utban 240 kat. hold birtok, a birtok két tagban közvetlen a község mellett fekszik, a melyből mintegy 60 hold legelő, 20 hold rét és 160 hold szántó. Gazdasági épületek nincsenek.

4. Kolozsmegyében vasuti megállóhelytől 1 1/2 km., állomástól 4 km. 440 kat. hold birtok, a melyből mintegy 40 hold rét, 10 hold erdő, tejgazdaságra kiválóan alkalmas. Lóherésekkel, lucernásokkal beállítva: 180 hold szántó; 120 darab marhára és külön 6 darab lóra szilárdanyagból épült istállók stb. gazdasági melléképületek, igen szép kastély, szép parkkal.

5. Háromszék megyében egy 530 holdas birtok 800 hl. f. szesz konting. szeszgyárral, uri lakással, kitiűnő gazdasági épületekkel, posta, vasut és országút helyben. Három fűrdő szomszédosságban.

Ezekről és még számos más bejelentett eladó birtokról komoly vevőknek (és hivatasos közvetítők kizárásával) díjmentesen felvilágosítást nyújt: az **ERDELYI GAZDA Közvetítő osztálya,** Kolozsvárt. 2221

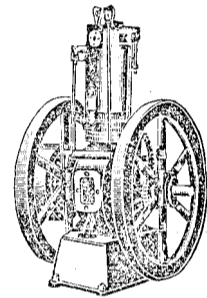
Takarmánykamrák és szivattyuk hajtására

a legjobb és legolcsóbb üzemgép a

REKORD benzinmotor,

2, 3, 4 és 5 1/2 lóerő nagyságban.

Modern takarmánykamrák és villamvilágítási berendezések

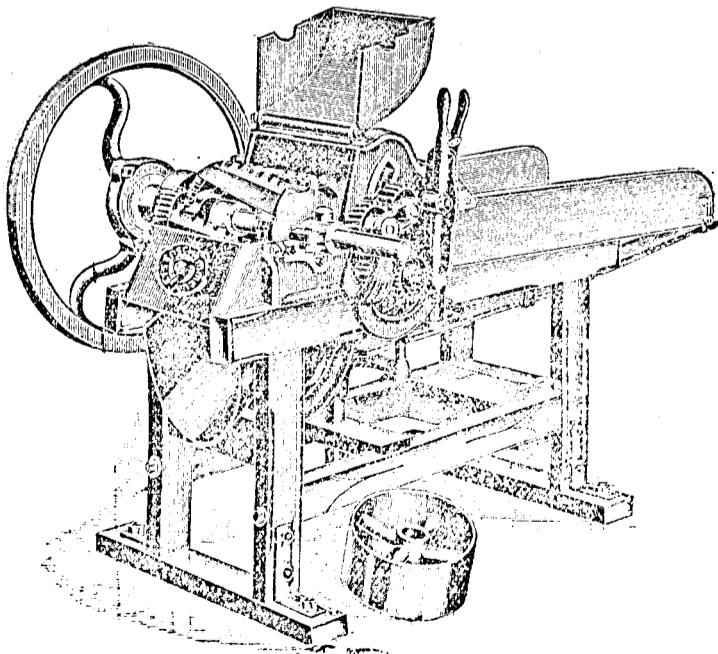
létesítésére előnyös feltételek mellett vállalkozunk. — Árjegyzékkel és ajánlattal szívesen szolgál:

Fehér Miklós gápgyár rt. Budapest,

Váci-ut 80. szám.

2217

Amerikai rendszerű Schredderek

Kukoricaszártépőgépek,

Rézi és erőhajtásu szecskavágók,

Répvágók és répapuzók,

Kukoricamorzsolók és daráló-malmok,

Járgányok és közlőművek,

Takarmány-füllesztő kazánok

a legmodernebb szerkezettel, első rendű kivitelben, utólérhetetlen munkateljesítéssel, olcsó versenyáron

Bächer Rudolf, Melichár Ferencz cégnél

Budapest, VI.

Nagymező-utca 68.

Vezérképviselő: **Szücs Zsigmond.**